

פטרון מערכת דעה:

נתנדב לע"נ הרה"ח זאב ב"ר משה ע"ה
וזה האה"ח מרת פעריל ב"ר טובי" ע"ה

דעה

דעה
אלקין אביך
ועבדהו

גליון מיוחד לבחורי חמד • ערוכים מתוך משנתו של כ"ק מרן רבינו שליט"א

גליון רכח - חג השבועות - שנת תשפ"ה

גליון מוגדל
לחג השבועות

מסילת המועד

שיעורי השקפה ומוסר בדרך החסידות

קול גדול ולא יסף:

דער אור פון 'מתן תורה'
איז אפן פאר יעדן 'איד
אין יעדע צייט

עמוד ז

חג השבועות

משנת החסידות

ביאורים ויסודות מורחבים בתורת מרן הבעש"ט ותלמידיו זיע"א

• בתוך המאמר:

- מה פשר 'שני מלכים משמשים בכתר אחד'?
- הבריאה כולה קיבלה צורה חדשה בשעת מתן תורה
- ע"י לימוד התורה כראוי זוכים להרגיש ההתגלות 'פנים בפנים' של מ"ת
- מהו ההבדל בין חג השבועות לשאר הימים טובים?
- עומק הטעם לאיסור עשיית מלאכה ביום השבת
- טעם התחלת הבאת ביכורים בזמן מתן תורתנו דייקא

הן הראנו ה' אלקינו את כבודו ואת גדלו: התעלות כל הבריאה בשעת מתן תורה

א.

'שני מלכים בכתר אחד' בחג השבועות - חיבור הבריאה עם התורה

בחג השבועות משמשים שני מלכים - ז"א ומלכות - בכתר אחד

הנה נודע מה דאיתא בספרים הק' (ראה שעה"כ חג השבועות דרוש א) בענין מדרגת חג השבועות - זמן מתן תורתנו, שביום הזה נפעל יחוד נשגב למעלה, ושני המלכים משמשים בכתר אחד. ביאור הדברים, דאמרינן בגמ' (חולין ס:) שמתחלה נבראו שני המאורות - השמש והירח - גדולים ושנים במעלתם, אולם אח"כ קטרגה הירח לפני הקב"ה ואמרה שאי אפשר לשני מלכים שישמשו בכתר אחד, ולפיכך אמר לה הקב"ה 'לכי ומעטי את עצמך', וזה ענין מיעוט הירח הנודע. אמנם בחג השבועות נעשה תיקון לזה, בכך שהירח עולה ומשתווה למעלת השמש, והיא חזרת להאיר כמותר.

והענין הוא, ע"פ המבואר בזה"ק (ח"ג יב.) שהשמש רומז ל'קוב"ה' - בח' זעיר אנפין, והירח רומז ל'שכינתיה' - מדת המלכות. וענין מיעוט הירח היינו מה שלעת עתה יש איזו חסרון כביכול במדת מלכותו ית'. אך ביום מתן תורתנו עולה השכינה הק' במעלות רמות ונשגבות, עד שהיא משתווה למדרגת קוב"ה, ואור הלבנה (מלכות) מאיר כאור החמה (ז"א) בכתר אחד. ורמז נפלא נתן בזה בספה"ק אמרי נועם (חג השבועות ד"ה וביים הביכורים) כי שני פעמים 'מלך' עם 'כתר' עולה 'חג השבועות', והיינו שבחג השבועות משתמשים שני המלכים בכתר אחד, ביחודא שלים. (ראה גליון קכט - חג השבועות תשפ"ג, דשם כבר הארכנו בביאור הדברים, ובאן לא נחזור עליהם אלא בקיצור).

הכרה בבוא עולם היוצאת מתוך הבריאה - מדת המלכות

הנה באופן כללי ישנן שתי מדרגות של התגלות אלוהית; אחת, היא ההכרה בהש"ת הבאה ע"י 'מעשה בראשית', והיינו שכאשר יסתכל האדם על הבריאה הנפלאה שברא הש"ת, ויתבונן בה ובכל הנמצא בה, אזי יבין בדעתו, כי מאחר שישנה בריאה, הרי בוודאי שיש לה בורא שברא והמציא אותה יש מאין, כי אין בירה בלא מנהיג וכו'. והנה ע"י התבוננות כאלה בא הנברא להכרה במי שאמר והיה העולם.

והכרה זאת מקורה במדת המלכות העליונה, שהרי כל עיקר בריאת העולמות נובעת מכח מדת מלכותו ית', שעלה ברצונו מחשבת 'אנא אמלוך', ואין מלך בלא עם' (פדר"א פ"ג; כד הקמח ענין ר"ה). ולטעם זה ברא הש"ת את כל היצור, כדי שעל ידו יכירו וידעו כל באי עולם במציאותו ית'. ונמצא שגילוי האלוהות היוצא מתוך הבריאה שורשו במדת המלכות - ית'.

ההכרה בבוא שמכח הבריאה איננה ברורה - ואפשר להעלימה

אמנם הדבר פשוט שהכרה זו איננה ברורה ובהירה, ועדיין יש בה דופי (ע"פ הרמב"ם בפ"ח מהל' יסודות ה"א), שהרי על אף שכל מי שרק יש לו מוח בקדקדו עומד הוא מתוך הבריאה על שיש בורא עולם, וממנה יוכל הוא לבוא לידי ידיעה בהש"ת, אך בכל זאת הרי עדיין לא הכיר את הבורא ב"ה עצמו, רק שמתוך מעשי ידיו יש לו הוכחה עליו, והרי אין זו הכרה בו בעצמותו. ולא עוד, אלא שע"י ההתגלות של הבריאה לחוד עדיין יכול המתעקש להכחיש את אמיתות מציאותו ית' ח"ו, או לומר שהעולם קדמון ח"ו, וכדומה דעות רעות וכזבות (ראה רמב"ן סוף פר' בא, וכמו שהענין פרעה מלך מצרים את פניו נגד הקב"ה ואמר (שמות ה. ב) 'מי ה' אשר אשמע בקולו וגו' לא ידעתי את ה''). וכל זה הוא, מפני שעל התגלות זאת, שאינה אלא מצד הבריאה ולא של הקב"ה עצמו, עדיין שייך העלמה

תכלית הנהגת הנסים: לחזק את ההכרה של מעשה בראשית

ואכן בעבור זה באו כל האותות והמופתים שעשה הקב"ה בעת יציאת מצרים, שהכח את המצרים בעשר מכות גדולות ונפלאות, ושידד כל סדר מערכות הטבע וחוקי המולות וכו', כדי לחזק את ההכרה בה' שע"י מעשה בראשית, כי כולם יורו שיש לעולם אלוה-מחדש ויודע ומשגיח ויכול (לשון הרמב"ן שם), ובכך נתבטלו כל הדעות הרעות של אלו שביקשו להכחיש על מציאות הבורא והשגחתו ית' בעולם, וכדרך שהרגיש הכתוב כסדר לומר שתכליתן של המכות היא 'למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ' (שם ת. יח), 'למען תדע כי לה' הארץ' (שם ט. כט), כי ע"י הנהגת הנסים נתווכח לכל באי עולם אמיתות מציאותו ית', ועל שיש מנהיג לבירה, שפועל ועושה בו כרצונו

עדיין אין זה אלא הוכחה על מציאות הבורא, ולא הכרה בעצמותו ממש

אמנם הגם שהנהגת הנסים קבעה את מציאות הבורא בהוכחה גמורה, כי מעתה יש לנברא ידיעה חזקה בהש"ת, שהרי על ידי שינוי הטבע נראה בעליל שהקב"ה הוא שהמציא את הבריאה מאין ליש, ואשר לכך בידו הכח והמשלה לעשות בה כרצונו, אך בכל זאת אין זה הכרה בעצמותו ית' ממש, שהרי למעשה בכל הנסים האלו עדיין לא הפגשנו פנים בפנים עם הבורא ב"ה, וכל האותות והמופתים אינם אלא הוכחות וראיות על הש"ת, ולא הכרה בעצמותו ממש.

סיכום ותמצית:

א. שמש וירח - קוב"ה ושכינתיה. התגלות שמצד הבריאה - מלכות, בדרך הוכחה וראיה, וצריך לנסים לחזק אותה. התגלות של מתן תורה 'פנים בפנים' - ז"א, אמונה שאין בה דופי. בחג השבועות משתמשים שני מלכים בכתר אחד - שהבריאה נעשה כלי ומרכבה להתגלות פנים בפנים.

ב. הכרה של מעשה בראשית היא בדרך מדת בינה - הבנת דבר מתוך דבר. הגילוי של מתן תורה היא כמו חכמה וראיית הדבר עצמו. ובתג השבועות מתאחדות החכמה והבינה כאחד.

ג. שבת היא דרגת חכמה, ימות החול הם בבינה, ויום טוב הוא בינה הקוראה לקודש - חכמה. מלאכה של ימות החול אין בה ברכה, והיא היפך החכמה של שבת קודש הממשיכה ברכה. וצריכים להמשיך את קדושת שבת אל המלאכה שתהיה 'מלאכת הקודש', וכמו בבנין המשכן ובית המקדש. וזוהי דרגת יו"ט ומלאכת אוכל נפש שהותורה בו.

ההתגלות של מתן תורה - 'פנים בפנים דיבר ה' עמכם'

אך ביתר שאת לאין ערוך הוא האופן שהתגלה לנו הקב"ה על הר סיני בשעת מתן תורה, כי התגלות זאת לא היתה בדרך הוכחה וראיה המלמדות שיש בורא לעולם, אלא **'פנים בפנים דיבר ה' עמכם'** (דברים ה, ד), כלומר שנתגלה לנו השי"ת בכבודו ובעצמו, ופתח את השבועה וקיעים ונגלה עליהם עין בעין ביופיו ובכבודו ובתוארו (ע"פ פסיקתא רבתי כ), ואמר **'אנכי ה' אליך'**. והרי זה התגלות פנים בפנים עם עצם מהותו ועצמותו ית'. והנה מעתה כבר אין מן הצורך להוכיח - בכח הבריאה וע"י האותות והמופתים - על מציאות הבורא, כי כבר נתראינו עמו פנים בפנים, וממילא כבר יש לנו הכרה בבורא ב"ה עצמו, ומה לנו לכל ההוכחות והראיות שמבחוץ^(א).

הגילוי של 'פנים בפנים' קיים לדורות בדברי תורה

[והתגלות זאת של 'פנים בפנים' שבשעת מתן תורה הניח לנו הקב"ה לדורות בתורה, כי הכנים השי"ת את התקשרות נעלה זו לתוך דברי תורה, שכל הלומד תורה לשמה ודבק בה כראוי במדרגת 'כנתינתה מסיני', וזכה להתראות עם הקב"ה ולהיפגש עמו במעין הגילוי של מעמד הנבחר, אשר על כך נאמר (שם פסוק יט) 'את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם בהר מתוך האש הענן והערפל קול גדול ולא יספ', ומתרגמין **'ולא פסק'**, וכמ"ש שם רש"י **'כי קולו חזק וקיים לעולם'**, שהגילוי של מתן תורה עומד לעולם].

התגלות הר סיני היא דרגת 'קוב"ה' - 'זעיר אנפין'

והנה התגלות זו של מתן תורה שייכת למדרגת 'קוב"ה' - **'זעיר אנפין'**, כי הרי כאן לא נתגלה הוא מצד הבריאה - מדת המלכות, אלא שהקב"ה בכבודו ובעצמו נגלה על הר סיני. וכמו כן נאמר בתורה שכבודו ית' נתגלה בשעת מתן תורה בבחי' 'אלקי ישראל' (שמות כד, י) שהיא מדרגת ז"א כנודע. וכן מבואר בכתבי האריז"ל (ראה פרע"ה שער התפילה פ"ה, ועוד) שבחי' ז"א רומזת לתורה, 'עץ החיים'. וכן מצינו שמדת התפארת, שהיא כללות ששת המידות דז"א, נקראת תורה (וזה"ק ח"ג רנ"ג). ויעקב אבינו שהוא כנגד מדת התפארת הוא עמוד התורה (וזה"ק פ"ה חוקת). וכדרך זה איתא בגמ' (ברכות נח.) **'והתפארת - זו מתן תורה'**. מבואר שהגילוי של מתן תורה, שהיא ההכרה בהשי"ת באופן פנים בפנים, נמשך מבחי' ז"א.

ההכרה שמצד הבריאה - מלכות, התגלות של מתן תורה - בחי' ז"א

היוצא מזה, שהכרת הבורא שמצד הבריאה שייכת למדת המלכות - ירח, ומאידך ההתגלות פנים בפנים של שעת מתן תורה נמשכת מבחי' ז"א - שמש

יום מתן תורתנו - שני מלכים משמשים בכתר אחד

והנה מדרגת יום מתן תורתנו היא: שבוים הנורא הזה משמשים שני המלכים - השמש והירח - בכתר אחד, והיינו שהירח - **מדת המלכות** - יש לה עליה גדולה, והיא **עולה ומשתוה למדרגת התורה**. שהרי בהר סיני נתן הקב"ה את התורה אל הארץ, והיינו שנמשך הגילוי שבדרגת 'קוב"ה' לתוך מעשה בראשית, והבריאה הותאמה כולה לקבל את התורה בתוכה, ומעתה היא משמשת כמרכבה לגילוי האלוקות של התורה. ונמצא שבוה התאחדו שתי המדרגות - ז"א ומלכות - כאחת, כטעם 'יום חתונתו - זה מתן תורה' (שה"ש ג, יא: תענית כ"ג). וזוהי דרגת חג השבועות, שבו **'תואר כלה מאד נתעלה'** שמדת המלכות התעלה לבחי' קוב"ה, ושני המלכים משמשים בכתר אחד.

לפני מ"ת היתה הבריאה משמשת רק כהוכחה על מציאות הבורא

ומעתה נמצא, שכל הבריאה כולה השתנתה למעלינות בשעת מתן תורה, והיא קיבלה פנים חדשות ומשמעות עמוקה יותר אחר ההתגלות של פנים בפנים. כי אילו קודם מתן תורה היה העולם משמש רק כהוכחה וראיה על מציאות הבורא והיינו שכאשר היה האדם מסתכל על הבריאה, והיה מתבונן בה ובכל הנעשה בה, היה הוא מתוודע ממנה שיש בורא עולם שהמציא אותה יש מאין.

אחר מ"ת שורה הקב"ה על הבריאה ומתאחד עמה

אמנם לאחר שהופיע הקב"ה בהודו והדרו ואמר 'אנכי ה' אליך', מאז אין צריכים עוד להוכחות וראיות על מציאות השי"ת, שהרי כבר נתגלה הוא בכבודו ובעצמו לעיני כל. ומעתה עיקר תפקיד ותכלית הבריאה היא, להיות כמרכבה וככלי להתגלות הנפלאה של **'פנים בפנים' שבשעת מתן תורה**, והיינו שהקב"ה שנתגלה לנו בהר סיני שוכן על הבריאה כולה, והוא מתאחד ומתחבר עמה להיות השראתו ית' בתוכה. ונמצא שכהיום אין הבריאה נחשבת כאמצעי בלבד להגיע על ידה אל התכלית הנרצח - הכרה בהשי"ת, אלא מעתה היא דבר תכליתי בעצמה, כי היא הפכה למקום וכלי להשראת השכינה ולגילוי הנפלא שנתגלה לנו בהר סיני

ב.

מקור שתי הנהגות אלו הוא מידות חכמה ובינה

יחוד שבין חכמה ובינה הוא שורש ליחוד ז"א ומלכות

והנה יחוד נפלא זה השורה ביום מתן תורתנו בין בחי' ז"א למדת המלכות, שהינם כנגד אותיות ו-ה' של השם הוי"ה (ע"פ שער א' ענ"ה), יש לו שורש נעלה במידות **'הכמה' ו'בינה'**, המכונים בזה"ק בשם 'אבא' ו'אמא', ומתאחדים המה ג"כ

כ'תריין רעין דלא מתפרשין' (וזה"ק ח"ג ד, ו) וספירות אלו הינן כנגד אותיות ו-ה' שבשם הוי"ה, שהן השורש לאותיות ו-ה' המשתלשלות מהן.

'חכמה' - ראיית הדבר עצמו, 'בינה' - מבין דבר מתוך דבר

כי הנה ההבדל שבין מדת חכמה לבינה הוא, כי **'חכמה'** פירושה: השגת הדבר בעצמו, שרואה ומשיג את עצם הדבר. ומאידך מדת **'בינה'** עניינה: הבנת דבר מתוך דבר, והיינו שע"י שרואה איזה דבר, מתבונן בו ומבין ממנו דבר אחר שלא ראה בעיניו.

הכרה בבורא מכח הבריאה - כענין מדת בינה, ושל מתן תורה - בדרך השגת החכמה

וככה ממש הוא החילוק וההבדל בין ההכרה בבורא ית"ש היוצאת מתוך הבריאה - בחי' מלכות, לבין הידיעה בו ית' שקנינו בשעת מתן תורה - דרגת ז"א. כי כאמור ההכרה שמכח מעשה בראשית, אין פירושה שמכירים את הקב"ה עצמו, אלא שכאשר מתבוננים בבריאה יכולים לעמוד ממנה על הבורא עולם שברא אותה, וזה **כענין מדת בינה** - הבנת דבר (השי"ת) מתוך דבר (הבריאה). והכרה זו היא **השגה בדרך אחוריים**, וכמבואר בכתבי האריז"ל (ע"פ שער ו' פ"ב שמדת בינה שייכת לאחוריים, כי בה אין האדם רואה את עצם פני הדבר, וכל הידיעה ממנו לא בא אליו אלא ע"י הוכחה וראיות מדבר אחר, בבחי' 'תא שמע' שונה מכך היא ההתגלות הנפלאה של מתן תורה, שאז נראה אלינו הבורא ב"ה עצמו, ונפגשנו עמו פנים בפנים, וזה **כמדת חכמה** - שרואה ומשיג את עצם הדבר, בבחי' 'תא חזו', וכבר אין צורך לעמוד עליו ע"י ראיות והוכחות מבחוץ.

בחג השבועות מתאחדות החכמה והבינה כאחד

הרי ששתי התגלויות אלו: של מעשה בראשית (מלכות) ושל מתן תורה (ז"א), בשורשן תלויות המה במידות העליונות - חכמה ובינה. ומאחר שאמרנו שבחג השבועות מתאחדות בחי' ז"א ומדת המלכות לאחודים, הכי נמי ביום הזה שורה יחוד וחיבור גמור בין ספירות חכמה ובינה, וכדלהלן.

ג.

ענין המועדים: ימות החול המקבלים הארה משבת קודש

והנה באמת בכל מועד יש יחוד בין מידות חכמה ובינה, וכמו שיבאר לפנינו בעז"ה, אך ביתר שאת הוא בזמן מתן תורתנו, שבחג הזה שני המלכים - ז"א ומלכות - משתמשים בכתר אחד, וכמו כן ישנו יחוד גמור למעלה במקור שורשן - אבא ואימא.

שבת - בחי' חכמה, ימות החול - בינה. יום טוב - חכמה המאירה לבינה

כי הנה כתב האריז"ל (פרע"ה שער מקרא קודש פ"ד) **שיום שבת קודש הוא בבחי' חכמה**, וכדרך שנאמר בה (שמות לא, יד) 'ושמרתם את השבת כי קודש היא לכם', וחכמה נקראת 'קודש' (וזה"ק שם ס"א), ומאידך ימות החול הם בבחי' בינה (ע"פ שער כ' פ"ט). ומדרגת יום טוב היא **'מקראי קודש'** (ויקרא כג, ד), כלומר שעצם מהותו הוא כימות החול - **בינה**, אלא שקוראים בו אל הקודש - חכמה, והיינו שבזמנים אלו מאירה החכמה אל תוך הבינה.

'חכמה ואינה מלאכה'

וביאור הענין הוא, כי הנה חזינון בכמה מקומות **'שמלאכה' היא סתירה למדת החכמה**, וכדרך שהתבטאו חז"ל על כמה דברים שהינם **'חכמה ואינה מלאכה'** (שבת ק"ז ר"ה כ"ט), וכמו כן יום השבת שהיא בבחי' 'חכמה' כנ"ל אסורים בו במלאכה. והיינו שכל המלאכה הנעשית בעיקר בידיים היא היפך כח השכל והחכמה שבמוח. ועל כן ימות החול שהינם ימי מלאכה, וכמ"ש (שמות לה, ב) **'ששת ימים תעשה מלאכה'**, הם למטה מבחי' חכמה.

יש להמשיך אור השבת לתוך מלאכת ימי החול

ועל כן צריכים להמשיך הארה ממדת החכמה לתוך ימות החול, שתאיר היא לתוך מלאכת ימי החול, כי בזה תתעלה היא להיות **'מלאכת הקודש'** (ע"פ שם לה, כד) - כשם שנאמר במלאכת המשכן, כלומר מלאכה כזאת המקבלת ממדת הקודש - חכמה.

מלאכת המשכן והמקדש היתה מקושרת ליום השבת - 'מלאכת הקודש'

ואכן זו היתה מהותה של מלאכת המשכן, כי מצד אחד לא היתה מלאכה זו דוחה את השבת, וכולה נעשתה רק בימות החול, אך בכל זאת היתה היא מקושרת ליום השבת, וקיבלה הארה ממנו, ואשר מטעם זה נסמכה התורה שמירת שבת למלאכת המשכן, לומר לך **שאור השבת האיר לתוך המלאכה הזאת**, ומעתה איננה מלאכה סתם וכשאר מלאכת ימי החול, אלא יש בה הארה מקדושת השבת. וכמו כן נעשתה המלאכה ע"י בצלאל ואהליאב וע"י כל איש חכם לב, אשר נתן ה' **חכמה ותבונה** בהמה לדעת לעשות את כל מלאכת **עבודת הקודש** (ע"פ שם לה, א). וכן היה גם בבית המקדש, שנבנתה ידיקא ע"י שלמה המלך ה'חכם מכל אדם' (מ"ה ה, יא), וכמו כן היתה בנייתו בלא טרח ויגיעה וכל שאר מלאכות דעלמא

א. ועל ענין זה אמרין בגמ' (שבת פט.) 'אמר ליה ההוא מרבנן לרב כהנא מי שמיע לך מאי הר סיני, אמר ליה הר שנעשו בו נסים לישראל, הר ניסאי מיבעי ליה, אלא וכו' מאי הר סיני הר שירדה שגאה לעבו"ם עליו, ע"כ. הרי שלא רצו לקבוע בגמ' את שם 'הר סיני' על שם הניסים, וזה מטעם האמור, כי מצד הגילוי של מתן תורה, שהוא פגישת פנים בפנים עם הקב"ה, אין צורך לנסים שיעידו ויוכיחו על מציאות השי"ת, כי הרי נפגשנו עמו פנים בפנים, ובזה זכינו לאמונה רבתי שאין בה שום דופי, וממילא אין צריכים עוד שום הוכחות וראיות למה שכבר ראינו בעינינו.

של ימות החול, אלא 'והבית בהבנות' כתיב (שם ו, ז), שמאליו נבנה (במ"ד, ו), והיינו שמלאכה זו נעשית מאלה, וללא טורח, וזה ע"י הארת שבת שהיא יום המנוחה. וכל זה כדי לקשר את המלאכה של ימות החול אל החכמה המאירה ביום השבת, ולהעלות אותה להיותה 'מלאכת הקודש'.

מלאכה שייכת לקללה - והחכמה ממשיכה לתוכה ברכה

וביתר עומק, הנה נודע של"ט המלאכות שנאסרו ביום השבת, שורשן בל"ט קללות שנתקללו אדם וחווה בפיתוי הנחש הקדמוני (תיקון מ"ח, פה). הרי שכל עצם המלאכה שייכת לקללה. וגרמו הדבר במספר 'לט' מלאכות, של"ט הוא תרגומו של 'ארור' ומאחר שמלאכה עצמה יש בה היפך הברכה, מעתה עלינו להמשיך ברכה לתוכה, ודבר זה נפעל ע"י המשכת מדת החכמה. כי הנה החכמה שייכת לברכה כדרך שמצינו ששמן - הרומז לחכמה (מנחות פה), ונאמר בו (שמות ל, כה) 'שמן משחת קודש' - מסוגל ג"כ לברכה, וכמבואר בזה"ק (ח"א פה). לגבי אלישע הנביא כשאמרה לו אשת עובדיה שאין לה בבית כי אם אסוך שמן (מ"ב ד, ב), אמר לה אלישע נחמתי, דהא לא ידענא היאך ישרון ברכאן דלעילא בדוכתא ריקניא, אבל השתא דאית לך שמן דא הוא אתר לאשתבחה ביה ברכאן. וילפינן לה מדכתיב (תהלים קג, ב) 'כשמן הטוב' וגו', וסיפיה מה כתיב (פסוק ג) 'כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם', עיי"ש. הרי שהשמן - מדת חכמה - יש בו כח הברכה. ועל כן כדי להמשיך ברכה לתוך מלאכת ימי החול, צריך לקשרה לקדושת שבת - בחי' חכמה, ובכך יניח ברכה בתוך מעשה ידינו^(ב).

מדרגת יו"ט - המשכת ברכת השבת לתוך מלאכת החול, יחוד חכמה ובינה

עכ"פ נתבאר שצריכים להאיר מודת החכמה של יום השבת, לתוך המלאכה של ימות החול - שהינם בבחי' בינה, והיינו לאחד ולחבר את מידות חכמה ובינה, ובכך נעשה המלאכה מלאכת הקודש, והיא מתהפכת מקללה לברכה.

וחיבור זה שבין חכמה ובינה הוא מדרגת יו"ט - מקראי קודש, וכמבואר לעיל שהמועדים הם בבחי' בינה, אלא שקוראים בהם אל הקודש - חכמה, והיינו שנמשכת הארה מקדושת שבת אליהם, והקודש מאיר לתוך המלאכה של ימות החול, ובכך נעשה חיבור ויחוד בין שתי מידות אלו, אבא ואימא.

מלאכת אוכל נפש המזרת ביו"ט - מלאכה שיש בה ברכה

וזהו טעם מלאכת אוכל נפש שהותרה ביו"ט, לעומת שאר המלאכות שאסורים בו ביום. כי אכן מחד גיסא, מצד הארת החכמה המאירה במועד, אין לעשות בו מלאכה - שיש בה מושם קללה. אך יוצא מכלל זה היא מלאכת אוכל נפש, כי היא מלאכה כזו המקבלת בתוכה ברכת השבת, והיינו שיש בה הארה מיום השבת המאיר למלאכת החול, ומלאכה זו שייכת ליחוד חכמה ובינה השורה בזמני הרגל

ד.

מדרגת חג השבועות: תרין רעין דלא מתפרשין

מדרגת הנסים - הארה מ'פנים בפנים' של מ"ת לתוך הבריאה, כענין המשכת חכמה לבינה שביו"ט

והנה מעתה יתבאר לך בעז"ה ביותר מדרגת היחוד שבזמן מתן תורתנו, וגודל מעלתו לעומת שאר הנסים. ונאמר, שהיחוד אבא ואימא שבכל הימים טובים הוא כענין הנהגת הנסים הנ"ל, ואילו היחוד שבחג השבועות הוא ברבותא יתרא, כי הוא בדרגת שני מלכים בכתר אחד, וכדיבאר.

ביאור הדברים, דהנה נתבאר לעיל בענין גילוי האלוקות שנמשך ע"י הנסים, כי כל האותות והמופתים באו לחזק את האמונה בבורא עולם, כי לאחר ראותנו בעינינו את שינויי מערכות הטבע נתוודע בעליל את מציאות השי"ת, וכבר אי אפשר להכחיש את מי שאמר והיה העולם, וכמו שביקשו כן פרעה וסייעתו. אולם בכל זאת, התגלות זאת עדיין אינה אלא במדרגת מעשה בראשית לחוד, מדת המלכות, שהיא הבנת דבר מתוך דבר - מדת בינה כנ"ל, שהרי למעשה בכל הנסים האלו עדיין לא פנשנו את הבורא ב"ה עצמו פנים בפנים, ורק שיש לנו הוכחה וראיה גמורה על מציאותו.

ולפי דברינו כאן, התגלות זאת של הנסים היא כענין המועדים - שאכן נוסדו לזכר הנסים שנעשו לישראל, כי כאמור מדרגת הרגלים היא, שמצד עצמם שייכים הם למדת בינה, אלא שמאיר בהם הארה ממדת חכמה. והנה כן הדבר לגבי הכרת השי"ת שעי" הנסים, שהרי בעצם הכרה זאת שייכת למעשה בראשית - דרגת בינה, אלא שגולה מעלתה מזו של הבריאה עצמה, בזה שהיא חזקה ובוררה יותר, עד שאין מקום להסתפק בו כלל, ובוה היא מעין הגילוי 'פנים בפנים' של מתן תורה. ונמצא שהיא דומה למדרגת יו"ט - שהחכמה מאירה לתוך בינה, והכי נמי קיבלה ההכרה שבדרגת בינה הארה מההתגלות של בחי' חכמה.

בחג השבועות יש יחוד גמור בין חכמה ובינה

אמנם יתר על כן הוא מעלת חג השבועות - זמן מתן תורתנו, כי אז נתגלה לנו הקב"ה באופן פנים בפנים, וכפי האמור לעיל הנה בכך נתעלה כל עצם מעשה בראשית להיותו מרכבה להתגלות נוראה זו, והיינו שמאז ואילך פועלות כל הלכות הטבע באופן שהאלוקות ניכר ונראה בהם [והשלמות בזה תהיה לעתיד לבוא בעז"ה, וכדלהלן], ובוה התעלה מדת המלכות להיותה שוה לבחי' ז"א.

והכי נמי היחוד 'חכמה ובינה' שביום הזה, שהוא השורש ליחוד ז"א ומלכות כנ"ל, איננו כמו בשאר הימים טובים - הנעשה באופן שהחכמה מאירה אל הבינה, אלא שבתג השבועות יש ביניהם יחוד גמור, והיינו שהבינה מתעלה למדרגת חכמה, ומתאחדים לגמרי כתרין רעין דלא מתפרשין.

ה.

ביום החמישים מאיר דרגת 'כתר' - המאחד מידות חכמה ובינה

ועתה נבוא להתבונן בשורש הדברים, להבין ביותר מעלת חג השבועות, וזוהו יובן גם הטעם לכך שדייקא ביו"ט הלזה שורה יחוד נעלה יותר בדרגות אבא ואימא

הארת החכמה למדת בינה היא מוחלקה הפנימי דייקא

ונקדים ונאמר, כי יחוד זה השורה בזמני המועד בין חכמה ובינה, שכאמור עניינו הוא המשכת החכמה לתוך מלאכת החול, מדת בינה, מתחווה דייקא מחלק הפנימי שספירת חכמה, המקושר למדת הכתר שעליה, וכמו שיבואר.

פנימיות החכמה - חלק הדבוק בכתר, חיצוניות החכמה - חלק המקושר לבינה

כי הנה בספירת החכמה ישנם שני חלקים: פנימיות וחיצוניות. 'פנימיות החכמה' - היא החלק המקושר לשורשה העליון, שהיא מדת כתר - רצון, והיינו מה שסיבת כל ההנחות והמושכלות של החכמה היא הרצון העליון בלבד, שכך רצה בהם הבורא ית"ש, ומדה זו נרמזת בקיצוץ של יוד', העומד על גבי האות י' - הרומזת למדת חכמה "יוד חכמה קדומה". ומאידך 'חיצוניות החכמה' היא חלקה התחתון הדבוק במדת בינה שלמטה ממנה, ועניינה, מה שהחכמה מחוייבת מצד השכל והסברה, והיינו מה שביכולת השכל והמוח להבין את הנחות החכמה.

פנימיות החכמה היא השגות מופשטות - וניכר בהם רצון העליון ב"ה

וביתר ביאור, הנה ישנם שני דברים הנכללים במדת החכמה: השגות מופשטות ומושכלות ראשונות. 'השגות מופשטות' פירושן: השגות דקות ונעלות מאד, שאין דרך להשיגן ולעמוד עליהן אלא בדרך השגה וראייה - 'תא חזי', ולא בשכל ובסברה, ועל כן הינן בגדר 'חכמה' שלמעלה מבינה, כי אינן מוכנות כלל למוח הבינה, ואלו הן 'פנימיות החכמה'. והנה חלק זה דבוק עם מדת הכתר, והיינו שבו ניכר היטב שכל עצמו ומקורו אינו אלא מפני שהבורא ב"ה רצה בזה, וכל מה שנקבע כן כחכמה וכמציאות אינו אלא מכח רצון העליון.

מושכלות ראשונות הם חיצוניות החכמה - ויכולים להסבירם ע"פ שכל הבינה

ואף גם זאת נכלל במדת החכמה, כל ה'מושכלות ראשונות', ולדוגמא: שאחד עם עוד אחד עולה כמספר שנים, וכגון שחצי דבר הוא פחות מדבר שלם, וכדומה לזה, וכל אלו מושכלות הראשונות הינם בגדר 'חיצוניות החכמה', כי אכן אין עיקר יסודם בכח ההבנה והשכל, אלא הם חוקים יבשים וקבועים - ואשר מטעם זה חלקם במדת החכמה, שהיא למעלה מן הבינה, אך מאידך גיסא הרי השכל מביין את החוקים האלו, ויש מקום רחב להסבירם ולהבינם בכח הדעת ג"כ, ונמצא שדבוקים המה במדת בינה. וממילא אין ניכר בהם כל כך שכל סיבתם היא רק מפאת הרצון העליון הדבוק בהם.

ספירת החכמה היא 'ראשית' - מצד דבקותה בכתר

והנה אצלנו, בני ישראל, עיקר חשיבות מדת החכמה היא חלק פנימיות החכמה - הדבוקה במדת כתר, וכל הטעם שהיא נקראת ראשית - 'ראשית חכמה' (תהלים קיא, ו) - וכאילו שהנחות אלו הינן קבועות וקיימות, הוא רק מכח שרצון העליון ב"ה קבע את הנחות אלו כהכרח המציאות, ולולא כן בוודאי לא היו כל הנחות הללו מחוייבות כלל, כי ספירת החכמה מצד עצמה איננה חשובה כראשית.

אומות העולם מחשיבות את מדת החכמה מצד עצמה

משא"כ הגוים אשר לא מזרע ישראל המה מחשיבים את ספירת החכמה עצמה כראשית ההשתלשלות, והדבר שהחכמה קובעת, והוא מוכרח מצד החשבון והשכל, חשוב אצלם כמחוייב מצד עצמו, ולא מפני שכך הוא רצון העליון ח"ו. ועל כן אין הם נותנים חשיבות רק לחלק חיצוניות החכמה הדבוקה במוח הבינה, ומוסכרת ע"פ הבנה ושכל, ואילו את ההשגות המופשטות - פנימיות החכמה - שאין להן הסברה, וכל סיבתם היא רק מכח מדת הכתר, לא חשוב להם כלל. ונמצא שהעיקר אצלם הוא מדת הבינה - כח ההבנה וההסבר שיש בחוקי החכמה, וכל הטעם שהחכמה חשובה להם אינו אלא מפני היכולת להבין אותה ולהסבירה בשכל הבינה^(א).

סיכום ותמצית:

ד. מדרגת יו"ט - בינה המקבלת מחכמה, היא כעין הנהגת הנסים, שמאיר הארה מ'פנים בפנים' לתוך מעשה בראשית, ויתרה מכך הוא חג השבועות, שבו מתאחדים לגמרי בין ז"א ומלכות, וכן במקומם למעלה יש יחוד גמור בחכמה ובינה.

ה. פנימיות החכמה - השגות מופשטות, דבוקה בכתר, וניכר ששורשן הוא רצון העליון, וזהו הראשית בצד הקדושה. חיצוניות החכמה - מושכלות ראשונות, מקושר לבינה, ורק זה מחשיבים הגוים כראשית. הארת החכמה מצד לבינה היא דוקא מצד נקל הכתר. ועל כן בחג השבועות - בחי' כתר - יש יחוד גמור ביניהם. 'עצרת' עולה 'כתר חכמה בינה'.

ב. וכן מצינו בגמרא מלאכת המשכן, שהיתה מלאכת הקודש - מלאכה המקושרת לחכמה כנ"ל, נאמר (שמות טז, מה) 'וירא משה את כל המלאכה וגו' ויברך אתם משה', שאמר להם 'הי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו' וגו' (תהלים צ, יז, במ"ד יב, ט, הובא ברש"י שם). כי מאחר שהיתה זו מלאכת הקודש, חל עליה השראת השכינה, ונהפכה להם הקללה לברכה.

ג. ומטעם זה נודע שאצל הס"ת הנקבה חשובה וחזקה יותר מן הזכר, וזה מפאת מה שהם מחשיבים את מדת הבינה יותר מן החכמה עצמה כאמור, שהיא התגברות צד הנוקבא על הדכר.

נ. חיבור הבריאה עם התורה הוא בעיקר בארץ ישראל, הבאת ביכורים בחג השבועות - להורות על שבח הארץ ששורה בה היחוד שנתהווה במתן תורה. קלקול בגמור קבלת התורה גרם חסרון בירושת הארץ, שאין לנו דרגת שלוש ראשונות. אך בחג השבועות יש הארה משלימות ירושתה - בהארת שלוש המוחין. הדינים השורים בארץ ישראל מפאת חסרון במדת המלכות. לכן יצא אלימלך לשדה מואב - כדי להמשיך ירושת הארץ שלעתיד ותיקון הבריאה. טעה בדחיקת הקץ, אך למעשה שבה נשמת משיח בן דוד.

היוצא לנו מזה, שישנם שני מהלכים בטעם חשיבות מדת החכמה; או מפאת מה שהיא נמשכת ממדת הכתר שלמעלה ממנה, והיינו מה שכך גורה רצון העליון - זו היא ההסתכלות של בני ישראל וצד הקדושה, או מאידך גיסא - מצד חלק ההבנה שבה, שהיא התחברותה עם מדת בינה, וכך היא דרכם של הגוים והסט"א

המשכת חכמה למלאכת ימי החול - דוקא מצד פנימיות החכמה הדבוקה בכתר

ועתה נחזור לענין יחוד חכמה ובינה הנעשה בכל יו"ט, שנתבאר עניינו, שיום השבת - בח' חכמה, מאיר לתוך מלאכת ימות החול - בינה. והנה לפי דברינו כאן יוצא, שכל עיקר המשכת החכמה ובה הארתה אל הבינה היא רק מצד פנימיות החכמה - הדבוקה עם הכתר, שבחלק זה יפה כח החכמה מכת הבינה, וממילא יש בכוחה להשפיע אליה שתתהווה 'מלאכת הקודש', ובכך להמשיך לתוכה ברכה. אמנם כאשר מעלימים על נק' הכתר שבחכמה, ומחשיבים את החכמה רק מצד דבקותה בבינה ומפאת היכולת להבין אותה בשכל ודעת, הרי בזה מפסיקים את החכמה משורשה, ואדרבה, מגבירים את מדת הבינה לעומת החכמה, שהוא התגברות ימות החול לעומת יום השבת, וממילא נשארת המלאכה בבחי' קללה ולא ברכה⁽¹⁾.

חג השבועות הוא במדרגת כתר - המאחד מידות חכמה ובינה כאחד

ומעתה יובן היטב מעלתו המיוחדת של חג השבועות, שאמרנו לעיל ששגבה מעלתו בזה ששורה בו יחוד גמור בין מידות חכמה ובינה, וזה לעומת שאר הימים טובים שאין בהם אלא הארה בלבד מן החכמה. והענין, כי הרי מאחר שעיקר הארת חכמה באה מכת נק' הכתר שבה, הנה מעתה חג השבועות, שהוא כיום החמשים, בח' 'שער החמשים', דרגת 'כתר' (תיקון סח), [וכן עולה 'שער נ' כמנין 'כתר']. הרי כל עצם מהות המועד הלזה הוא במדת כתר - הגורם את החיבור בין מידות חכמה ובינה. כי לאחד שני דברים נפרדים צריכים הארה מדבר שלמעלה משניהם, והוא הארת הכתר.

וכמו כן נודע מה שרמזו בספרים הק' (ורע קודש בשם 'מעשה רוקח' מס' ביכורים, ושו"ת 'שעצרת' בגמ' 'כתר חכמה בינה' והיינו שלעומת מה שבדרך כלל מדרגת יו"ט היא במדת בינה בלבד, הנה בחג העצרת מאירים כל שלוש המוחין 'כתר חכמה בינה'. ונמצא שבהם השבועות שורה יחוד גמור בכל מידות העליונות, 'אבא ואימא' המתאחדים בכח מדת הכתר, ומהו משתלשל גם ששני המלכים - השמש והירח, בחי' ז"א ומלכות - מתאחדים להשתמש בכתר אחד.

1.

בקשת אלימלך להמשיך את ירושת הארץ השלימה

והנה ע"פ יסוד זה שקבענו במהות חג השבועות, נבוא להתבונן קצת גם בפרשת מגלת רות, אשר נוהגים לקרותה בחג השבועות (א"ח סי' תצ ס"ט בהגהה). ויש להבין שייכות מגלה זו ליום מתן תורתנו.

חטאם של אלימלך ובניו - שיצאו מארץ לחוצה לארץ

הנה ראשית המסופר שם במגלה הוא, שהיה רעב בארץ ישראל, ולפיכך הלכו אלימלך ומשפחתו לגור בשדי מואב. אך למעשה יצאה בהם יד ה', ומתו שם אלימלך ומחלון וכליון בניו. ואיתא בגמ' (ב"ב כא.) 'היה רבי שמעון בן יוחאי אומר, אלימלך מחלון וכליון גדולי הדור היו, ופרנסי הדור היו, ומפני מה נענשו, מפני שיצאו מארץ לחוצה לארץ'. ויש להתבונן שאם כן גדול החטא לצאת מארץ ישראל לחוץ לארץ, מדוע אכן יצאו גדולי הדור הללו לשם. וגם יש להבין מה היה עומק חטאם בזה.

בארץ ישראל מתאחד מעשה בראשית עם התורה

ויש לפרש הדברים ע"פ האמור. דהנה מה שאמרנו לעיל שבמתן תורה נתעלה כל מעשה בראשית למדרגת התורה, ונעשה חיבור גמור ביניהם, הנה שלימות מדרגה זו היא בארץ ישראל, כי הארץ הקדושה היא המקום שבו מתאחדת הבריאה עם התורה, ועצם הטבע שלה מותאם ומקביל להנהגת התורה.

הפירות שנשתבח בהם אר"י מורים להלכות התורה

וחזינו כן, מכך שפירות שבעת המינים שבהם נשתבחה ארץ ישראל, וכדכתיב (דברים ה, יח) 'כי ה' אלקיך מביאך אל ארץ טובה וגו', ארץ חטה ושעורה וגו', אמרו על זה חז"ל (ברכות מא.) ש'כל הפסוק כולו לשיעורין נאמר', והיינו שכל הפירות החשובים האלו וזמזום להלכות התורה. הרי שה'מעשה בראשית' של הארץ הלזו מקושר אל התורה.

הבאת ביכורים בחג השבועות - להורות על מעלת הארץ שמתחברת עם התורה

ואכן מטעם זה מתחילים להביא ביכורים בחג השבועות דייקא (ביכורים פ"א מ"ג - הנקרא 'יום הביכורים' (במדבר כה, כו), וכן נאמר (שמות כג, טו; ראה משנה שם

'חג הקציר ביכורי מעשיך', ומביאים משבעת המינים אלו (שם), וקורין עליהם מקרא ביכורים, שמודים בו להקב"ה על ביאת הארץ (כמ"ש (דברים כו, ג) 'הגדתי היום לה' אלקיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו'. וזה להורות על גודל שבח ארץ ישראל, שכל הליכותיה הוטבעו על אדני התורה, והיא מתעצמת כולה עם התורה - כמדרגת חג השבועות⁽²⁾.

הקלקול בגמור קבלת התורה גרם חסרון בירושת הארץ - שאין לנו אלא ארץ ז' עממין

אמנם מאחר שלמעשה נתהווה קלקול בגמור הארבעים יום של נתינת התורה - בחטא העגל, וממילא לא נגמרה קבלת התורה בשלימות, מהו נשתלשל אח"כ גם פגם בירושת הארץ, שעדיין לא זכינו מעולם לירושתה השלימה, והיא מה שלעת עתה לא יירשנו אלא את ארץ שבעה עממין - הכנעני החית' וגו', שהם לעומת ז' ספירות התחתונות שבקדושה. ואילו ארץ הקיני והקניזי והקדמוני' שנמנו ג"כ בברית בין הבתרים, שהם ארצות עמון מואב ואדום (ב"ב נו.), שהם דרגת שלוש הראשונות, עדיין לא באה נחלתם אלינו עד לעתיד לבוא (ראה כל זה בארוכה בגליונות קפ"ו, ר"א). וזה מורה על חסרון בכל עצם ירושת הארץ, שעדיין אין היא מקושר לגמרי אל התורה, ועדיין יש בה חסתר והעלמה על אלוקות⁽³⁾.

בחג השבועות יש הארה מירושת הארץ שלעת"ל

אך עם כל זאת שאין לנו כעת שלימות בארץ הקדושה עד זמן העתיד, מכל מקום הארה מכן נמשכת לנו בחג השבועות, כי בו משתמשים שני המלכים - ז"א (תורה) ומלכות (ז'ב"א) בכתר אחד, ויש ביניהם חיבור ואחדות. וכמו כן בחג הזה מאירים שלוש המוחין 'כתר חכמה בינה' כנ"ל, שהם שלימות ירושת הארץ הבאה ביחד עם שלוש הראשונות - 'קיני קניזי וקדמוני'. ונמצא שבהם הקדוש הזה יש לנו הארה קצת ממדרגת ארץ ישראל שבזמן העתיד - שאז תתאחד הבריאה עם התורה בשלימות.

יציאת אלימלך לשדה מואב - לבוא לארץ ישראל שלעתיד

וע"פ הדברים האלה נשוב לבאר ענין הסיפור במגלת רות, וטעם יציאת אלימלך ובניו מארץ לחו"ל. ונאמר, שמה שיצאו גדולי הדור אלו לשידי מואב, לא היתה כוונתם לצאת מארץ ישראל, אלא אדרבה, עיקר מטרתם היתה לבוא למדרגת ארץ ישראל שלעתיד - שהיא ארץ מואב, מארצות שלוש הראשונות.

הרעב שהיה אז בארץ - דינים השורים מפאת חסרון שלימותה

כי הנה כאשר ראה אלימלך שהיה רעב בארץ, הבין מכך ששורים דינים על מדת המלכות, שהרי ארץ ישראל היא בבחי' מדת המלכות (וה"ק ח"א לג: סו.), ורעב שיהיה בארץ מורה על שיש בה דינים. וטעם התגברות הדינים על מדת המלכות, היא מפני שעדיין אין היא בשלימותה, כי מעשה בראשית איננו במדרגתו הנכונה, ומכח החסרון שבה נמשכים עליה דינים, כטעם 'דינא דמלכותא דינא' (גיטין י: וזה"ק ח"ג יא.).

וכיון שכן, ביקש אלימלך להמתין את דיני המלכות, וזה ע"י ההשתדלות להביא את הבריאה לתיקונה, ולהעלות אותה למדרגתה הנכונה שתהיה בזמן העתיד. ולכן יצא אל ארץ מואב, שהיא דרגת ירושת הארץ שלעתיד, במדרגת שלוש ראשונות, ובכך עבד על המתקת הדינים מעל מדת המלכות, בזה שיתקן אותה בהתחברותה אל התורה.

הטעות בזה - כעין איסור דחיקת הקץ

אך למעשה טעה אלימלך בזה, כיון שלמעשה עדיין לא הגיע זמן תיקון השלם, והיה חטאו כעין איסור דחיקת הקץ (ראה רש"י כתובות קיא. ד"ה ושלל ירחיקו את הקץ). אולם למעשה הוא התכוון לטוב, להמשיך את ירושת הארץ השלימה, לתקן את העולם במלכות שד"י, שיוזכר ויתברר כל הטבע, ויאיר בו אור האלוקות כמדרגת פנים בפנים של מתן תורה.

זכה אלימלך להשלים את מבוקשו באופן פנימי - שנתקרבה נשמת משיח בן דוד

ואכן מפני שהיתה כוונתו לטוב, שהיה משתדל להמשיך את זמן תיקון השלם, לכן אע"פ שנענש על כך ובפשטות לא עלה בידו להחיש את הקץ, מכל מקום באופן פנימי אכן זכה להשלים את מבוקשו, והוא מה שע"י יציאתו לשם הצליחו אח"כ לקרב את נשמת דוד שהיתה גנוזה במואב, שממנו יוצא הגואל האחרון, והיה בזה תיקון לגשמות אלימלך ובניו שמתו שמה.

ונמצא שעל אף שאמרה נעמי 'אני מלאה הלכתי וריקים השיבני ה' (רות א, כא), כי היתה חושבת שלא פעלה כלום ביציאתה שמה, ולא גרמה לה היציאה אלא מיתת בעלה ובניה, 'ריקים השיבני ה'', אך לאמיתו של דבר בפנימיות שבה היא מלאה כל טוב, כי הביאה עמה נשמת משיח בן דוד, שעל ידו יבוא כל העולם אל תיקונה, ויתגלה בה אור האלוקות בשלימות. ונראהו עין בעין בשובו אל נוהו, ככתוב (ישעיה נב, ח) 'כי עין בעין יראה בשוב ה' ציון', בב"א.

ד. והדבר עולה היטב עם מה שנודע שעיקר הפירוד בין ישראל לעמים נעשה בשעת דור הפלגה, שאז נתרחקו הגוים מלהיכלל בנחלת ה'. וכבר נתבאר במקו"א באריות שחטא דור הפלגה היה שרצו לאחוז במדת המלכות לחוד, בלא בחי' ז"א, ולפי המבואר כאן, בשורש הדברים הרי זה התגברות מדת בינה לעומת החכמה.

ואכן מטעם זה היה עונשם של אנשי הדור ההוא שניטלה מהם את לשון הקודש, ונפרדו לשבעים לשון. וכבר נתבאר בדברינו שההבדל בין לשון הקודש לבין שאר הלשונות הוא כעין החילוק בין מדת חכמה לבינה. כי לשון הקודש - המורה למדת חכמה, הנה מלבד משמעות התיבות, יש קדושה וסגולה גם בעצם האותיות, על אף שאין להן שום הבנה ושכל, וזה כענין מעלת עצם החכמה שלמעלה ממוח הבינה. ומאידך, בשאר הע' לשון אין לאותיות שום טעם, וכל מהותם הוא רק חלק ההבנה שבהם, וכענין מדת בינה. ולכן בעת ההוא כשהבדיל ה' את אומות העולם מעל בני ישראל הפריד אותם מלשון הקודש, כי אין להם שייכות לחיצוניות החכמה המחוברת עם מדת בינה (והדברים ארוכים עוד, ואכ"מ).

ה. וכמו כן לדעת חד תנא במתני' (משעמ"ט) אין מביאים ביכורים אלא מארץ זבת חלב ודבש. וזבת חלב ודבש' עולה כמספר 'עצרת' (עז"ט), שבגמ' 'כתר חכמה בינה' כנ"ל, המורה לשלימות ירושת הארץ, כדלהלן.

ו. וביתר עומק נאמר, שחסרון זה שיש עתה בנחלת הארץ, בא מזה עצמה שכעת מעשה בראשית אינו בשלימותו. כי מצות ירושת הארץ היא מצוה מצד 'מעשה בראשית', שהרי הטבע מחייב שלכל אומה ולשון תהא מדינה משלה (ואמאמ"ב), וכיון שלעת עתה יש חסרון במעשה בראשית, ועדיין אין הוא מבורר כראוי, הנה מכך נמשך גם פגם בשלימות ירושת הארץ.

שלושת ימי הגבלה

שלושת ימי הגבלה הם הכנה ליחוד של מתן תורה

שלושה ימים קודם חג השבועות הם שלושת ימי הגבלה, והם ימי מ"ז ומ"ח ומ"ט לספירת העומר. ויש לרמז בזה, כי מ"ז מ"ח מ"ט הוא בני' קדם, והוא כמנין השעות שיש בשש ימים. ואילו ג' פעמים יום הוא בני' קס"ח, שהוא כמנין השעות שיש בשבעה ימים. ונמצא ששלושת ימי הגבלה מורים על בחי' של שש ושבע, שהוא ענין יחוד יסוד ומלכות המדה השישית והשביעית. והיו הם הכנה לחג השבועות, אשר בו נעשה יחוד זה של שש ושבע, כאשר אחד הקב"ה את השמים עם הארץ (עי' שמ"ר יב, ג), אשר השמים הם בחי' המדות העליונות הכלולות במדת היסוד, והארץ רומזת על מדת המלכות. ואכן בזמן מתן תורה נרמז יחוד זה, כי למאן דאמר שבו' סיון ניתנה תורה, אמר הקב"ה לתת את התורה בששה בסיון, והוסיף משה יום אחד מדעתו וניתנה בשבעה בו. וגם למאן דאמר כי בששה סיון היה מתן תורה, הרי היה זה ביום השביעי בשבעה, כי הכל מורים שבשבת ניתנה תורה (שבת פ"ו).

והנה על עמון ומואב שציוה הקב"ה לרחק אותם, כתוב "על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים" וגו' (דברים כג, ה), ויש לרמז בכונת הדברים דהיינו שלא היה להם שום שייכות עם היחוד של מתן תורה [הנרמזת בלחם ומים, כמו שכתוב "לכו לחמו בלחמי" וגו' (משלי ט, ה)] ואומר "היו כל צמא לכו למים" וגו' (ישעיה נה, א), ועם ההכנה ליחוד זה בשלושת ימי הגבלה. וזהו שאמר "שלא קדמו" לרמז על קדם' שהוא בחי' שש כנוכח, ואילו "בלחם ובמים" רומזים על 'להם מים' שבגי' קס"ח שהוא בחי' שבע כמבואר. והיינו אשר להם לא היה שום שייכות עם יחוד שש שבע, שהוא בחי' מתן תורה. אבל רות שנתקרה מבניהם לכלל ישראל, תיקנה ענין זה והתקרה אל התורה והיחוד התלוי בה, ולכן שמה 'רות' עולה כמנין (שש) עם ו' [ואף בועז נתן לה שש שעורים (רות ג, טו)], ושלימות התקרבותה היה על ידי דוד המכונה [בן ישי] העולה (שבע), ומדתו היא מדת המלכות המדה השביעית, כי בו ועל ידו נשלמה התקרבותה של רות אל היחוד של מתן תורה. ולכן נוהגים לקרוא מגילת רות ביום זה.

תיקון ליל שבועות

התורה נותנת כח

מנהג ישראל תורה להיות נייעורים בליל חג השבועות כל הלילה. ויש לפרש את הענין בזה, כי בדרך כלל צריכים לישון כדי לאגור כח, כי כוחו של האדם נחלש במשך היום, ולכן צריך הוא לנוח כדי לחדש את כוחו. אבל ביום מתן תורה רוצים אנו להראות כי אין כוחנו תש ונחלש, לפי שנאמר על מתן תורה "ה' עוז לעמנו יתן" (תהלים כט, יא; זכריה קמ"ו), ולכן אין אנו צריכים לישון באותו הלילה של מתן תורה מחמת חולשה. ואכן בזמן יום שבתון בבית 'ובאו כולם' המדבר על מתן תורה, מסיים הפייטן במאמר 'ברוך הנותן ליעף כח', כי זה נהיה על ידי מתן תורה.

ויש להוסיף בזה ע"ד הרמז, כי הנה שלמה המלך מונה בספר משלי י"ד עיתים לתשובה וי"ד עיתים להיפך, והם בבחי' יד' ימין וי"ד שמאל. ויש לומר שעיתים אלו מכוונים כנגד היום והלילה, כי היום הוא בחי' הזמנים הטובים השייכים ליד' ימין, והלילה הוא בחי' העיתים להיפך השייכים ליד' שמאל. והנה יד' שמאל היא יד' כחה' וחלשה (מנחת ח"ד), ולכן בזמן הלילה המקושר לעיתים התלויות ביד שמאל, בא האדם ליד' חלשה ועייפות. אבל בחג השבועות מתאחדים ומתכללים היום והלילה, ועל ידי זה נהיה

תוקף הכח גם לזמן הלילה, כי שני ה'ידים' מתחברים יחד להיות יד' אחת, ולכן יש לנו כח להיות נייעורים בכל הלילה. ועל ידי שכל יד' כוללת בה את ה'יד' השניה, נהיה בחי' 'כח' בכל יד. והנה 'כח' פעמים 'כח' כאשר שניהם נכללים זה מזה, הרי זה בני' 'שבועות' אשר בו נהיית אחדות והתכללות זו.

בוקר של חג השבועות

התורה סובלת את עלבונה ועל ידי זה מתחדש אורה ביותר

ויהי ביום השלישי בחיית הבוקר (שמות יט, טז).

א' ביוז"ק (ח"ב פ"א) כי בוקר זה של חג השבועות נאמר עליו הפסוק "וכאור בקר יורח שמש בוקר לא עבות" (ש"ב כג, ד), שהאור השמש בלי סיכוך עננים, דהיינו שהאור אור החדש בעולם בלי הסתר, עיי"ש.

יש לבאר זאת על פי דברי חז"ל (יופא ג'). תנאי הנעלבין ואינן עולבין שומעין חרפתן ואינן משיבין עושין מאהבה ושומחין ביסורין, עליהן הכתוב אומר (שופטים ה, א) ואוהבו 'כצאת השמש בגבורתו'. והנה אמרו חז"ל בברייתא דקנין תורה (אבות פ"י ט"ז) 'אמר רבי יהושע בן לוי, בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרות ואומרת אוי להם לבריות מעלבוניה של תורה', כי התורה עלובה מאד מיום שניתנה לבני אדם בעולם הזה, כי אין בני העולם מבינים נכון על רום ערכה, ואין מכבדים אותה כראוי לה. נמצא שהתורה מיום נתינתה הוא בבחי' 'נעלבים', ועל כן מתגלה אור התורה ביותר בחי' 'כצאת השמש בגבורתו', וזהו ה'בוקר לא עבות' של יום מתן תורה.

ולבאר קצת את הענין בזה, י"ל כי הנה הנעלבין יש להם מושת פנים, והוא ענין סילוק אור הפנים ע"י העלבון, כמו שאמרו חז"ל (ב"ב נח) 'דאיל סומקא ואתי חיורא'. אבל אם מקבלים סילוק זה של אור הפנים באהבה, אזי זוכים על ידי זה לאור נעלה יותר, שהוא בחי' 'כצאת השמש בגבורתו' אשר אור השמש הזה הוא בחי' אור הפנים במדרגה עליונה יותר. ואז נתגלה למפרע כי כל ההסתלקות שהיתה לאור הפנים, לא באה אלא כדי שיוכח לאור החדש הזה. וזהו גם ענין מה שהתורה סובלת את עלבונה בכל הדורות, שהוא כדי שעל ידי זה תזכה להתגלות אורה בבחי' נעלית יותר, ובוה נזכה לעתיד לבא בעת גילוי סוד מעמיה ומסתרי צפונותיה של התורה (רש"י שה"ש א, ב).

מנהג אקדמות

אמירת אקדמות כדי להבין קצת מה זה מתן תורה

מנהג ישראל תורה לומר את פיוט ה'אקדמות' בחג השבועות לפני קריאת התורה, ומרגישים מתיקות נפלאה באמירת פיוט זה.

ויש לצייר את הענין באמירה זו, שהוא כמו מה שנהוג בעת שמחת נישואין לפני שיוצאים אל החופה, שנעמד בדחן ואומר דברי התעוררות אל החתן, כדי אשר לפני שהוא יוצא ואומר 'הרי את מקודשת לי, ויבן קצת את מהות המעמד הנשגב שהוא נמצא בו כעת, כדי שישג אל הדבר באופן נכון. ולכן מעריך המשורר את שגב גודל מעלת היום שהחתן עומד בו, ומה נורא הוא מעמד החופה שהוא יוצא אליו, וכמה הוא רוב חשיבותו בעצמו בשעה זו, ועד כמה יכול הוא לפעול בתפלותיו, ואיך צריך הוא להזכין את עצמו לזה בחשבון הנפש ותשובה וכו'.

וכך הוא עניינו של בעל האקדמות בפיוט זה, שבו הוא מבקש

לגלות ולבטא קצת את הקשר הגדול שיש לכלל ישראל עם הקב"ה, אשר זה נהיה על ידי מתן תורה, ומתחדש בכל שנה בזמן מתן תורתנו. ולכן כאשר ננסת ישראל ביום חתונתה עומדת לקרוא "אנכי ה' אלוהיך", מקדימים לומר לפני זה מילים אחדים כדי להסביר קצת כמה דברים אמורים, וכך בא בעל האקדמות לערוך את דבריו אל כל אחד ואחד ממקבלי התורה. ודיבוריו מתחילים בתיאור קצת מגדולתו של הקב"ה, אשר אי אפשר לתאר אותם ולהעריכם בדיבורים כלל. וממשיך בזה שהקב"ה לא בחר אלא בכלל ישראל, והם 'עדב יקר אחסנתיה חביבין דבקבעתא', ומצייד גם כן 'עבדין ליה חטיבא בדנח ושקעתא' מייחדים את שמו ית' ביום ובלילה. וכך הוא ממשיך ומספר איך בכל מקום שכלל ישראל הולכים בגלותם, הרי הם מקדשים את שם ה', ומשליכים עצמם לגובי האריות למען הקב"ה. והוא מונה והולך איך אומות העולם אינם מבינים אותם, אבל ננסת ישראל אומרת להם 'מה מבינים אתם בקשר זה של אני לדודי ודודי לי'. ואז הוא מגיע ומתחיל לתאר קצת איך שאפשר לתאר, מה עומד להיות לעתיד לבוא בין ננסת ישראל להקב"ה, אשר אז הרי יהיה נורא נוראות.

ואחר כל אלה הרי הוא מסיים 'זכאין כד שמעתון שבח דא שירתא, קביעון כן תהוון בהנהו חבורתא', כי אשרי מי שהוא בחברייא וכנסיה זו, הננסת כעת שוב לקשר נפלא ונעלה זה על ידי מתן תורה. ואכן אשרי בזה ובבא למי שיש לו הרגש בדבר זה, והוא מעמיד את כל דרך החיים שלו על התורה הק' והקשר להקב"ה הבא יחד עמה, אשר על זה היה רצונו של הקב"ה בכל הבריאה וגילה זאת במעמד מתן תורה.

הקרבת שתי הלחם

שתי הלחם בחי' יחוד שמים וארץ

שתי הלחם הם קרבן מיוחד שמקריבים ביום חג השבועות, ולא מצונו דוגמתו בכל הימים טובים. ויש לפרש את עניינם, ונאמר כי שני הלחם הם כנגד שני בחינות שיש בענין הלחם. כי הלחם הרגיל שאנו אוכלים מכונה 'לחם מן הארץ' (תהלים קד, ד), ואילו מאכל המן שאכלו בני ישראל במדבר היה מכונה 'דגן שמים' וגו' לחם אבירים' וגו' (שם עה, כד-כז) דהיינו 'לחם מן השמים'. ובחג השבועות הרי נהיה יחוד וחיבור בין השמים והארץ (שמ"ר יב, ג), ולכן נצטוו להביא שני לחם כדי לאחד ולחבר בין שני מיני הלחם הנ"ל.

ותחילת העבודה על חיבור זה היא בחג הפסח, אשר שם כתוב "הוציאת ה' ממצרים לילה" (שמות טז, א), שהוא בחי' הארץ והעולם הזה הדומה ללילה (פסחים ב), ואז אוכלים מצה שהוא 'לחם מן הארץ'. אלא שבאותם המצות שהוציאו בני ישראל ממצרים, היו טועמים כבר 'טעם מן' (קידושין לח), דהיינו שנוגש בהם איזה קשר לבחי' 'לחם מן השמים'. ואח"כ בימי הספירה זכו כלל ישראל ל'לחם מן השמים' ממש, אבל עדיין לא התחברו שני הלחם לגמרי. אכן אחר עבודת ימי הספירה המזככים את הארץ כראוי, באים להקרבת שתי הלחם שהיא אחדות שלימה ביניהם. וב' פעמים 'לחם' הוא בני' 'יוסף', אשר הוא בחי' 'צדיק דאחיד בשמיא וארעא' (זה"ק ח"ג רנ"ג). וגם שני הלוחות היו מכוונים כנגד שמים וארץ כידוע, והנה ב' פעמים 'לחם' הוא בני' 'יוסף' בחשבון מנצפ"ך (אשר האות י' עולה ת"ת), שהוא מאחד את השמים והארץ. ויחוד זה הוא בחי' של שני מלכים המשמשים בכתר אחד, כענין 'והיה אור הלכנה כאור החמה" (ישעיה ל, כו) שנאמר לעתיד לבא. ואכן 'חג השבועות' הוא בני' ב' פעמים 'מלך' עם 'כתר', והוא גם בני' ב' פעמים 'לחם' עם ב' פעמים 'כבש' כנגד שני הכבשים שהביאו ביום זה עם שני הלחם (ויקרא כג, ב), כי ביום זה מתאחדים השמים והארץ בבחי' שני מלכים בכתר אחד.

מאכלי חלב הם ניצוה"ק מבוררים כמדרגת לוחות הראשונות

נהגו ישראל קדושים לאכול ביום חג השבועות **מאכלי חלב**, ונאמרו בזה כמה טעמים, ונבא לבאר בזה גם כן בעז"ה.

הנה יש חילוק גדול בין **החלב** היוצא מן הבהמות הטהורות, אל **הבשר** היוצא מהן. כי הבשר צריך **תיקון רב** עד שיהיה מותר לאכלו, שחיטה ובדיקה ניקור ומליחה, וכל אחד מהם יש בו פרטים רבים והלכות רבות, עד שאפשר לאכול את הבשר כראוי. מה שאין כן **החלב** של הבהמות הטהורות, **אין צריך עוד שום תיקון**, אלא הוא מוכן מיד לשתיה ואכילה. והרי זה מורה על החילוק בין ה**ניצוה"ק** הגנוזים בתוך **בשר** הבהמות, לבין ה**ניצוה"ק** הנמצאים בתוך **החלב**. אשר הניצוה"ק אשר בכשר חסרים עוד **תיקון רב** ויש בהם **תערובת רבה של טוב ורע**. מה שאין כן הניצוה"ק אשר **בחלב**, הם ניצוה"ק **מבוררים** הרבה יותר, וכולם יכולים להיכלל בתוך **האדם** ולהתעלות עמו. ולכן יש שייכות למאכלי חלב עם יום חג השבועות, שהוא בחי' ניצוה"ק מבוררים כאשר יתבאר בעז"ה.

מצינו בחז"ל כמה פעמים שמתבטאים על מתן תורה **"עמדו רגלי אבותיו על הר סיני"**, ויש להבין מה הדגישו חז"ל בעמידה זו, למה לא אומרים 'היו אבותיו בהר סיני' וכדו'. ובאמת הרי דבריהם מיוסדים על לשונות הפסוקים, כגון מה שכתוב "יום אשר **עמדת** לפני ה' אלקיך בחורב" (דברים ה, ט) וכן הוא אומר "ותקרבון **ותעמדון** תחת ההר" (שם, יא). וביאור הדבר ע"פ פנימיות הוא, כי קומת האדם ממונות כנגד עשר הספירות, ורגליו הם כנגד המדות **נצח** ו**הוד**. והנה מדת ה**תפארת** הוא בחי' גוף **האדם** עצמו המכוונת לעצם מדרגתו [והיא בחי' התורה], אבל רגליו הם בבחי' **"לבר מנופא"** המורה על ה**יציאה מעצם מדרגתו, לרדת ולברר ניצוה"ק** לתקנם ולהעלותם אל הקדושה. ובעת מתן תורה כאשר היו כלל ישראל אחר הביור והזיכון כספרינון בימי הספירה, **עמדו כולם יחד במדרגה נקיה ומבוררת מאד**, עד אשר עמדו על רגליהם יחד עם הגילוי של מתן תורה, כאשר התעלו כל הניצוה"ק ונכללו **בעצם התורה**. ולכן היתה להם עמידה על רגליהם, כאשר התבררו הניצוה"ק אשר ברגליהם כראוי. והו ענין **שני** ל**חות הברית**, אשר הם מכוונים כנגד נצח והוד, ועליהם ונתבו **דברי התורה**.

אבל אחר חטא העגל שבר משה רבינו את הלוחות הראשונות, ואת התורה עצמה לא איבדנו אז, אבל נשברו **הלוחות** המורות על ביור ה**ניצוה"ק** בבחי' נצח והוד בשלימות. ואז אמר השי"ת למשה "פסל לך" (שמות דה, א), שיעשה לוחות שניות. אבל באלו הלוחות השניות כבר היה **פסולת**, ודרשו חז"ל מן הפסוק הזה שאמר הקב"ה למשה רבינו לקחת את הפסולת לעצמו ומשם **נתעשר משה** הרבה (תנחומא כט, וק"ד לב, ב). וענין עשירות שהוא ריבוי מומן, הוא בחי' ה**ניצוה"ק** שצריכים להעלות, ולכן "היקום אשר ברגליהם" (דברים יא, י) הוא כינוי ל**מונו** של אדם שמעמידו על רגליו (פסחים ק"ט). דהיינו שהם הניצוה"ק השייכים לבחי' נצח והוד. אבל כאשר הם מבוררים בתכלית, הרי הם נהיים חלק מן **האדם** [בניו וצאצאיו, או מאכלים הנהיים חלק ממנו], וכאשר הם עדיין בבחי' הממון, הרי זה מדרגה שאין בה ביור בשלימות. ובוה בא ענין ה**תמכין דאורייתא** השייכים לבחי' נצח והוד (וזה"ל ח"ג נג), כי הם מקשרים את העשירות שלהם שהיא בחי' הניצוה"ק של נצח והוד, ובוה הם מפרנסים את עוסקי התורה המקושרים בבחי' ה**תפארת**, וזה הוא ביורו והעלאה לאלו הניצוה"ק.

ומפני שיש ניצוה"ק השייכים בעצם אל התורה שאינם מבוררים כל צרכם, הרי זה גורם שגם התורה עצמה לא תהיה מבוררת לגמרי עד עת קץ, כמו שאמרו חז"ל (שבת קל"ח) שלא ימצאו **הלכה ברורה ומשנה ברורה** במקום אחד. וזה הוא ענין מה שמוצאים בענין התורה, שיש חלקים עמוקים בתורה, שאינם מבוררים עד הסוף. כגון חלק העיון וה'לומדות' שבתורה, אשר בדרך כלל אין פוסקים הלכה למעשה על פי לומדות. ובעצם הרי היו צריכים להשתית את כל כללי ההלכה על פי עומק הסוגיות, ומה זאת שאין מתחשבים עם סברות אלו להלכה. אבל טעם הדבר הוא כי לא כל התורה יכולה לרדת עד עולם המעשה, כי

מאז שבירת הלוחות הראשונות נהיה איזה פירוד בין מדרגת נצח והוד השייכים לעולם העשיה, לבין עצם מדרגת התורה שהיא בחי' תפארת. ולכן יש חלקים רבים בעומקה של תורה, שאין יכולים לרדת ולברר את ההלכה למעשה.

ומפני שהבשר הוא מאכל אשר אינו מבורר עדיין, הרי שהוא שייך לאותם הניצוה"ק שבעולם העשיה. ולכן אמר ר' נחמן (ב"ק ע"א) שלא היה יכול לפסוק הלכה כיון שלא אכל בשרא **דתורא**, כי ביור ההלכה תלויה בענין ביור הניצוה"ק אשר בבשר. אבל בחג השבועות אשר בו מאיר הרושם מן המדרגה הראשונה של הלוחות הראשונות, והרי אז היה כח לברר את כל הניצוה"ק, ולכן אוכלים מאכלי חלב שהם מאכלים מבוררים [וכן איתא באריה"ק (שער מרשב"י פירוש האר"י) כי החלב בא מבחי' נצח והוד של ארץ אנפין, והם מתגלים במקום החזה שהוא בחי' תפארת, עיי"ש. הרי שהחלב הוא בחי' נצח והוד המתאחד עם בחי' התפארת, ענין ניצוה"ק מבוררים].

להורות על המדרגה של ביור הניצוה"ק בתכלית השלימות כמו שהיה בעת שעמדו רגלי אבותינו על הר סיני.

מגילת רות

בחג השבועות מתגלה אחדות התורה והתפלה

נוהגים לקרוא ביום חג השבועות את מגילת רות, ופשטות עניינה הוא יחוסו של דוד המלך אשר פטירתו היא ביום חג השבועות.

ויש להתבונן בענין שייכותו של דוד המלך לחג השבועות, אשר בפשטות אין זה מוכן כל כך. שהרי עניינו של חג השבועות הוא 'יום מתן תורה', ואילו דוד המלך הוא ענין עבודת התפלה, וכמו שאמר על עצמו "ואני תפלה" (תהלים קט, ד). והרי לכאורה שני עניינים אלו אין להם שייכות זה עם זה, התורה היא עבודת המזה וכלי ההבנה, והתפלה היא עבודה שבלב וכלי ההרגש. ולא זו בלבד אלא מצינו שאמר רבי על מי שהאריך בתפלתו על חשבון לימוד התורה 'מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה' (שבת י, ו), ואם כן איך נהיה הדבר שיומא דהילולא של דוד המלך הוא דוקא ביום מתן תורה.

אבל הענין הוא, כי באמת התורה כנתינתה מסיני, היא התורה כמלוא עומקה ופנימיותה, כמדרגת 'כל התורה שמותיו של הקב"ה'. ותורה כזאת היא כל מילה דביקות בה', והרי היא ענין אחד עם הדביקות בה' המתגלית בעבודת התפלה. ומצד שני התפלה בשלימותה, היא התפלה ככוונת השמות הק', כמו שאמרו חז"ל 'מפני מה ישראל מתפללים ואינם נענים, מפני שאינם מתפללים בשם' (עי' שו"ת תהלים צ"א), אשר תפלה כזאת היא כל מילה השגות וכוונות, והרי היא תפלה המתאחדת עם תורה [ויש להדגיש בזה, כי בוודאי עבודת התפלה היא עבודה שבלב, ולא כאותם המכוונים במחשבת המזה בלבד בלי עבודת הלב. ועליהם רמזנו ע"ד צחות בדברי חז"ל הנ"ל, 'שאינם מתפללים - בשם' שהמכוונים שמות אינם 'מתפללים' אלא לומדים. אבל היא עבודת הלב הבא ביחד עם המזה, ושניהם כאחד משותפים בעבודה זו, ואכמ"ל]. ולכן בהשגחה גדולה עשה הקב"ה שיודמנו שני עניינים אלו לפונדק אחד, להורות כי בעומק הדבר אין כל סתירה בין תורה ותפלה, אלא התורה היא עבודה כמו תפלה, והתפלה היא השגה עמוקה כמו תורה.

והנה בגמ' (שבת י"א) איתא כי רבי שמעון בר יוחאי וחבריו היו פטורים מן התפלה, ומקשים התוס' (ד"ה כ"ט) כי מצינו שהיה רשב"י מתפלל באותם השנים שהיה כמורה (שם לב), ועיי"ש מה שתירצו. אכן לפי האמור יש ליישב, כי על תפלה פשוטה אמרו חז"ל שאין להפסיק עבודה מלימוד התורה, כי התורה היא בחי' 'חיי עולם' המקושרת להשגות נעלות בבחי' העולם הבא וחיים נצחיים, ואילו התפלה היא 'חיי שעה' כי היא עוסקת בעבודת ה' מתוך בקשות וצרכי העולם הזה. אבל אצל רשב"י שעסק בסודות התורה, ואף תפלתו היתה ככוונת השמוה"ק, הרי אצלו היו התורה והתפלה במדרגה אחת, ולתפלה כזאת ודאי היה

מפסיק מלימודו, כי זה היה משלים ומעלה את לימודו בחטיבה אחת של דביקות בה'.

בכיייתה של רות היתה בכיה של תקוה

ותשקנה קולן ותכנינה עוד, ותשק ערפה להמונתה ורות דבקה בה (רות א, ד).

יש להבחין מה בין בכיייתה של רות לבכיייתה של ערפה, כי שתיהן ככו, אבל זו בכתה ונתרחקה מעם ישראל, וזו בכתה ונתקברה להיות אמה של מלכות.

ויש לומר כי בכיייתה של ערפה היתה בכיה של אבילות ויאוש, וזו היא בכיה של גויים שאין להם אמונה ובטחון, וזו הבכיה הרחיקתה מעם ה'. אבל רות בכתה בכיה של תקוה ובטחון, ובכיה זו מקרבת אל הקדושה. ולכן אחר בכיה זו באה רות לבית להם יהודה (רות א, ט), שהוא מקום קבורת רחל (בראשית מח, ט) המבכה על בניה (ירמיה לא, ד), אשר בכיייתה היא בכיה של תקוה, כמו שרואים בתשובת ה' אליה "ויש תקוה לאחרייתך" (שם, טז), ובוה נתגלה כי בכיייתה של רות גם כן היתה בכיה של תקוה.

וענין זה מצאנו בחטא המרגלים שכבו בכיה של חנם ולכן נגזרה עליהם בכיה לדורות (תענית כ"ט), ומהו נגרם חורבן בית המקדש. כי בכייתם היתה בכיה של עצבות ויאוש, ולכן נגרם על ידי זה חורבן ואבילות. ועבודתנו בכל עת אבולותינו על חורבן בית המקדש, היא לתקן את הבכיה, שתהיה בכיה של תקוה ובטחון, ובוה נתקן את הבכיה של המרגלים.

והנה אי' באריה"ק כי הבכיה באה על תיקון הדינים האחוזים בעינים, שיש ש"ך דינים ופ"ר דינים האחוזים בהם, והבכיה באה לתקנם. עוד אי' בדבה"ק (שעה"כ שבת, א) כי החיצונים הם בחי' 'שקר' [שבגי' ש"ך פ"ר], וצריכים להפוך את ה'שקר' ל'שדה', כי הם הופכים את הה' לק' ואת הד' לר', ואת זה צריכים לתקן. ובוה מבואר לשון הכתוב שאמר בועז לרות "ענינך בשדה" וגו' (רות ב, ט), כי לפי שהיא בכתה בכיה של תיקון, ובוה המתיקה את דיני ש"ך פ"ר, הרי בזה תיקנה את ה'שקר' שיהיה 'שדה'. וגם יש רמז בשמה של רות על תיקון דינים אלו, שכן ש"ך פ"ר עם ו' שהיא אות חיים הוא בגי' 'רות'. ואות זו גם רומזת על הבכיה של תקוה שכן אות ו' היא בחי' 'אות אמת' שביקשה רחב (ויהושע ב, י) ועל כך אמרו לה שיהיה לה 'תקות חוט השני' (שם, י"ח) שהוא בחי' תקוה. ולפי שהמרגלים פגמו בבכיייתם, לכן רצה משה רבינו לעורר את כחה של רות הבוכה בכיה של תיקון, ולכן הוסיך בדבריו "כאשר דברת" (במדבר ד, י) כי 'דברת' הוא בגי' 'רות'. ומכח בכיייתה של רות נבנתה כל מלכות בית דוד, אשר הוא תקות כל העולם שיבא לתיקונו ושלימותו ע"י משיח בן דוד בב"א.

ז' ימי תשלומין

התורה מקדשת את ימות החול גם כן

בחג השבועות יש דבר מיוחד שאין בשאר הימים טובים, אשר ימי התשלומין להקריב את קרבנות החג יוצאים אל ימות החול. כי בשאר הימים טובים נמצאים ימי התשלומים בתוך החג עצמו, כי חול המועד הוא עדיין חלק מן היום טוב, אבל בשבועות הרי זה יוצא לימות החול ממש.

ויש לומר שזה הוא מדרגה מיוחדת הנובעת מכח התורה, אשר היא יורדת ממקום גבוה למקום נמוך (תענית ג, א), ולכן בכוחה לקדש אף את ימות החול. ובאמת הרי זה מפני שהתורה היא אור נעלה וגבוה כל כך, עד אשר היא יכולה לרדת אפילו לענין ימות החול ולקדש אותם, כי כל טיפופת לא תטמנה מרוב רוממותה. וכן מצינו בזה"ק (עי' ח"ג כ"ט, קמ"ד) כי התלמיד חכם מכונה 'שבתא דכולא שתא', כי בכח התורה הרי הוא מקדש גם את ימות החול להיות בבחי' שבת. וזהו שנאמר על התורה הק' "בהתהלךך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך" (משלי ו, כב) וביארו חז"ל בכמה אופנים איך התורה מלוא את האדם בכל מצב ובכל מקום, כי הדבוק בתורה יכול להתקשר בקדישתה בכל אופן, והיא מקדשתו ומרוממתו על כל המעשים.

קול גדול
ולא יסף:

דער אור פון
'מתן תורה' איז
אפן פאר יעדן
'איד' אין יעדע
'צייט

א. נותן התורה: א איד קען אלעמאל מאכן ביי זיך א יו"ט שבועות

דער אור פון מתן תורה האט זיך אנגעהויבן ביים מעמד הר סיני | **זינט דעמאלט איז דאס א תמידייות** | דער וועלכער האט מיטגעהאלטן דעם מעמד - איז שוין געבליבן אן ערליכער איד כל ימיו | **יעדע אמת'ע זאך איז שטענדיג** | כדי דאס מקבל צו זיין מוז מען זיך רייניגן פון די זוהמא | **שבועות איז תלוי אין 'צניצת מצרים'** | טאמער א מענטש איז ריין פון 'זוהמת מצרים' - קען ער אויך אינמיטן ווינטער מרגיש זיין | קולות וברקים פון מתן תורה | **טאמער ער איז נישט ריין - קען ער שבועות אויך נישט מרגיש זיין** | דערפאר האט די תורה נישט אוועקגעשטעלט בפרש אז שבועות איז 'זכר למתן תורה'

ב. מאוד נתעלה בקבלת יום זה: שבועות איז די התחלה פון זיין א 'מתן תורה' איד

מצד די עולמות שיינט שבועות א ליכטיגקייט וואס איז נישטא א גאנץ יאר | **דער רצון ה' איז, אז מיר זאלן דאס דערהערן** | דערפאר איז אוועקגעשטעלט 'ספירת העומר' צו ווערן ריין פון 'זוהמות מצרים' | **דערפאר איז נישטא ביי קיין שום יו"ט אזא מצוה פון ספירה** | די אנשי כה"ג האבן מגלה געווען דעם 'פנימיות הכונה' און עס אריינגעלייגט אינעם דאווענען | **די בעלי קבלה מאכן א גרויסן עסק פון ספירה און שבועות** | דער זוה"ק שרייבט שארף איבער דער וועלכער איז נישט 'טהור' אין דעם טאג

ג. כה תאמר לבית יעקב: אין א געוויסן זיין קען א פשוט'ער איד מער שפירן דעם אור פון שבועות

די העכערע אורות האבן שייכות אפילו מיט די נידריגסטע | **אין א געוויסן זין שפירט עס מער דער פשוט'ער איד** | די סיבה: די 'יחידה' ווערט נתגלה | **ער נעמט אָן דעם אור מיט א פשוט'קייט** | ער האט נישט קיין כלים דערצו | עס איז נישט מלוכש אין קיין שום שכליים און הסברים | **זיין יחידה איז ריין אָן קיין פלעק** – **וויבאלד ער האט קיינמאל נישט די געלעגנהייט פונם צו זיין דערין** | דעריבער קען יעדער פשוט'ער איד זוכה זיין צו מרגיש זיין דעם אור פון קבלת התורה | **ער דארף אבער מאכן די הכנה פון ספירה** | זיך אריינשטעלן אין א מצב פון אמונה פשוטה' | **נאך צו זיין 'עושה רצונו של מקום'** | דערהערן דעם אנכי ה' אלקיך' אָן קיין שום שכליים נאר בלויז מיט 'אמונה פשוטה': און 'מסירות פשוטה' וועט ער על קידוש השם' | **זיך מקשר זיין צו די אידן וועלכע זענען זוכה צו זיין ריין פון 'זוהמת מצרים'** | כאטש צילן און בענקען אנצוקומען צו זייער מדרגה

.X

**נותן התורה: א איד קען אלעמאל מאכן
ביי זיך א יו"ט שבועות**

שבע שבתות תמימות תהיינה

מען שטייט ביים גמר הספירה - ערב שבעות.
וועט מען אביסל ארומרעדן איבער די עבודה פון
די ימי הספירה וועלכע ענדיגט זיך היינט. אויך
וועט מען רעדן איבער דעם יום טוב שבעות
אליינס, און מען וועט עס צוטיילן אויף צוויי
חלקים, איין חלק איז אן העכערע עבודה וואס
איז נוגע צו **'בני עליה'**, און דער צווייטער חלק
וואס איז נוגע פאר יעדן איד.

ווי קען מען אלץ מתקן זיין אינעם לעצטן טאג פון ספירה?

דער 'עבודת ישראל' זאגט (ליום שני של פסח ד"ה מיום הביאכם), אויפן פסוק (ויקרא כג, טז):

"עַד מִמָּחֶרֶת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם"

- ביזן לעצטן טאג פון די ספירה, קען מען אפילו אין איין טאג דורכצײלן אלע חמשים יום. דאס הייסט, אז אפילו אינעם לעצטן טאג פון ספירה, קען מען מתקן זיין אלעס וואס מען דארף מתקן זיין דורכאויס די גאנצע ספירה. אויבנאויף קען מען מיינען, אז דאס איז א 'חיזוק ווארט' פאר דער וועלכער האט נישט אפגעפירט די ימי הספירה ווי עס דארף צו זיין. אבער אויב דער 'עבודת ישראל' זאגט אזוי, איז דאך פשוט אז דאס איז נישט סתם א גוט ווארט, נאר דאס איז דער אמת. דארף מען פארשטיין פשוט דערין, די תורה זאגט דאך בפירוש אז מען דארף צײלן ניין-און-פערציג גאנצע טעג, נו, ווי קען מען זאגן, אז אין בלויז איין טאג קען מען מתקן זיין אלץ וואס מען האט געדארפט מתקן זיין דורכאויס די ניין-און-פערציג טעג?

פארוואס איז נישטא קיין ספירה ביי קיין שום יו"ט - אויסער שבועות?

בכלל דארף מען פארשטיין, פארוואס ביי קיין שום יום טוב האט די תורה נישט אוועקגעשטעלט א מצוה פון 'ספירה' - צו ציילן און זיך גרייטן צום יום טוב, בלויז ביי שבועות איז פארהאן אזא מצוה. וואס איז דער ענין?

**פארוואס האט די תורה נישט קובע געווען
קיינ שום יו"ט אלס 'זכר למתן תורה'?**

אין דער תורה שטייט נישט דערמאנט, אז דער
יום טוב שבועות איז 'זמן מתן תורתנו', נאר בלויז
די 'אנשי כנסת הגדולה' האבן עס קובע געווען
אינעם נוסח התפלה צו זאגן 'יום מתן תורתנו'.
און ווען מען לערנט סתם חומש, זעט אויס, אז
דער גאנצער שבועות איז ווי א 'חלק שני' פון יום
טוב פסח - וואס דעמאלט - פסח - האט מען
געברענגט א 'מנחה חדשה' פון 'שעורים', און
יעצט - שבועות - ברענגט מען א 'מנחה חדשה'
פון 'חטים', און אינצווישן איז דא נ"ך-און-פערציג
טעג. לכאורה איז דאס א גרויסע פלא, 'מתן תורה'
איז דאך ממש דער יסוד פון גאנץ אידישקייט וואס
איין זענען דעמאלט געווארן 'מצוים ועושים',
מען האט באקומען אמונה אין משה רבינו - וואס
דאס איז דער יסוד פאר די גאנצע תורה; ווי עס
שטייט (שמות יט, ט): **'וְגַם בְּךָ יֵאָמְנוּ לְעוֹלָם'**, און
גאנץ יציאת מצרים איז געווען בלויז א הכנה,
כדי מען זאל קענען אנקומען צו 'מתן תורה'; ווי
דער פסוק זאגט (שם ג, יב): **'בְּהַצִּיָּאֲךָ אֶת הָעָם
מִמִּצְרַיִם וְעַבְדוֹן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה'**, און
דער מממד פון 'מתן תורה' איז געווען דאך, אין
מורא'דיגער מעמד - וואס עס האט זיך קיינמאל

נישט איבערגעשפילט אזא מעמד; ווי דער פסוק זאגט (דברים ד, לב-ג): **"כִּי שָׂאֵל נָא לְיָמִים רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ לְבְנֵיךָ וּגְו' הִשְׁמַע עִם קוֹל אֲלֹקִים מִדְּבַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֹתָהּ וַיַּחַח"** - די בריאה האט נאר איינמאל מיטטעלעכט אזא מין מעמד פון אזא 'התגלות אלוקות', נו, פארוואס זאל נישט די תורה מאכן קיין שום יום טוב אויף דעם? עס איז דאך נישט ווייניגער ווי 'ציצית מצרים' און ווי 'סוכות' וואס די תורה האט געמאכט א יום טוב דערפאר, און פארוואס דא מאכט נישט די תורה קיין שום עסק דערפון? **בפרט, אז יום טוב 'שבועות' איז דאך באמת דער טאג פון מתן תורה, נו, פארוואס זאל די תורה נישט דערמאנען קיין איין ווארט אז דאס איז א זכר צום 'יום מתן תורתנו'?** עס איז דאך ממש פלא' פלאים? אויך דארף מען פארשטיין פארוואס די תורה רופט אָן דעם יום טוב מיט דעם נאמען 'עצרת'?

די תורה שילדערט בפירוש און באריכות די אלע 'הרגשים' פון אידן ביי מתן תורה

כדי צו באקומען א שטיקל קלארקייט אין דער עבודה פון 'ספירה' און 'שבועות', דארף מען עפענען א חומש און דורכלערענען מיט הארץ - די אלע פסוקים פונעם מצב פון מתן תורה, און דורכדעם וועט מען צוקומען צו א פנימיות'דיגע הבנה אינעם ענין. ביי יציאת מצרים און קריעת ים סוף, געפונט מען כמעט נישט קיין פסוקים וועלכע זאלן שילדערן די 'הרגשים' וואס אידן האבן דעמאלט געשפירט, אבער דא ביי מתן תורה האט די תורה געצייגלט מאריך עוועגן מיט פילע פסוקים, אונז צו דערציילען דעם גרויסן 'התרומויות הכהן' וואס אידן האבן געשפירט ביי מתן תורה!

נקודות:

כדי צו באקומען
א שטיקל
קלארקייט אין
דער עבודה פון
'ספירה' און
'שבועות', דארף
מען עפענען
א חומש און
דורכלערנען
מיט הארץ – די
פסוקים פונעם
מצב פון מתן
תורה, די תורה
האט ספעציעל
מארק געווען
אונז צו דערצײלן
דעם גרויסן
'התרוממות
הנפש' וואס אידן
האבן געשפירט
בײַ מתן תורה!

מתן תורה איז
נישט בלויז א
זאך וועלכע
האט פאסירט
איינמאל אין
דער היסטאריע,
און איינמאל
א יאר מאכט
מען א 'זכר'
דערצו, נאר דער
ענין פון 'נתינת
התורה' איז א
כסדר'דיגע זאך;
ווי עס שטייט
אין פסוק: "קול
גדול ולא יסף",
דער קול פון מתן
תורה האט זיך
נישט געענדיגט
דעמאלט, נאר
דער קול איז
געבליבן אויף
אייביג!

~

צו באקומען
דעם אור פון
'מתן תורה' –
איז נישט תלוי
דוקא אין א
געוויסע צייט,
נאר טאמער
דער מענטש
האט געמאכט די
ריכטיגע הכנה
פון ארויסגיין פון
'זוהמת מצרים'
– וועט ער האבן
מתן תורה סיי
ווען, און טאמער
האט ער נישט
געמאכט די
הכנה צו ווערן
ריין פון זוהמת
מצרים – וועט
ער נישט האבן
דעם אור אפילו
שבועות!

ווי עס שטייט באריכות אין די פסוקים פון מתן
תורה (שמות כ, טו): **"וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת
וְאֶת הַלְפִידִּים וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֵת הָהָר עֹשֶׂן וְיָרָא
הָעָם וַיַּעֲמֵדוּ מֵרָחֹק**" - אידן זענען געשטאנען
און זיך געווארפן פאר שרעק 'מפחד הדר גאווה'!
דאס איז א דערהויבענע מדרגה פון יראת שמים,
אז דער מענטש שפירט ווי ער האלט עס פשוט
נישט אויס! אזוי אויך שטייט אין פסוק (דברים ה,
ד): **"פִּנְיָם בְּפָנִים דָּבַר ה' עִמָּכֶם בְּהָר מֹתָן הָאֵשׁ** -
דער אויבערשטער האט גערעדט מיט ענק מיט
א 'התגלות' פון 'פנים בפנים'! דאס איז דאך א
מדרגה פון גילוי אלוקות אויף אן אופן מבהיל;
ווי אידן האבן שפעטער אליינס גערעדט מיט
התפעלות, זאגנדיג (דברים ה, כא): **"הֵן הָרָאנוּ ה'
אֱלֹהֵינוּ אֶת כְּבֹדוֹ וְאֵת גְּדֻלּוֹ וְאֵת קִלּוֹ שְׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ
הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ כִּי יְדֹבֵר אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
וְחָי"** - דער רבנו של עולם האט אונז געוויזן
היינט זיין גרויסקייט! מיר האבן איינגעזען, אז
ווען דער אויבערשטער רעדט מיט א מענטש,
הייבט ער אָן צו לעבן!

אויב דער רבוש'ע זאגט 'הלואי', מיינט דאס 'תכלית השלימות'

באלד נאך מתן תורה האט דער רבנו של
עולם אליינס מעיד געווען אויף זייערע הויכע
מדרגות, זאגנדיג (דברים ה, כו): **"מִי יִתֵּן וְהָיָה
לְבָבָם זֶה לָהֶם לִירְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת כָּל מִצְוֹתַי
כָּל הַיָּמִים**" - הלואי זאלן זיי האבן דעם הארץ
און דער יראת שמים אויף אייביג! אז איינער איז
א שטיקל 'בעל נפש' און ער טראכט אריין אין
דעם פסוק - דארף מען אים נישט מסביר זיין
מער די גרויסקייט פון מתן תורה. וואס הייסט,
א וואונטש פונעם רבנו של עולם! דער רבנו
של עולם האט זיך געוואונטשן, אז הלואי זאלן
זיי אלעמאל זיין אזויווי יעצט! גאנץ נ"ך איז
פול מיט דברי מוסר וואס דער רבנו של עולם
האט טענות און תביעות אויף כלל ישראל, בלויז
זעלטן טרעפט מען פסוקים איבער די מעלה פון
כלל ישראל; ווי לדוגמא (ירמיה ב, ב): **"כָּרָתִי לָךְ
חֶסֶד וְעֻוָּתֶיךָ אֶהְבֵּת כְּלֹלֶתֶיךָ, וְכִדּוּמָה. אֲבִיעַר
אֹזַא שְׂטָרָקִן לִשׁוֹן - טִרְעַפֵּט מֵעַן נִישֵׁט אִין כָּל
הַתּוֹרָה כּוֹלֵה! דֵּעַר רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם זָאל זִיךְ מַמַּשׁ
וּוּאָנְטשן: "הִלּוּאִי זָאלִי זִיךְ אֲלֵעֵמָל זִיךְ, אַזּוּוִיוִי זִי
זַענען יַעֲצִט!"** דאס הייסט, זיי זענען יַעֲצִט אינעם
**בעסטן מצב - און מען האט נישט צו זיי קיין שום
תביעה און טענה!** דאס ווייזט אונז ווי דערהויבן
כלל ישראל איז דעמאלט געווען - וואס עס איז
נישט געווען ביי קיין שום אנדערע זמן.

אידן זענען אנגעקומען צו א טריט פארן 'תיקון השלם'

ווען מען קוקט אריין אין דברי חז"ל,
זעט מען אויך געוואלדיגע הפלגות אויף
דעם מעמד - מצד די גרויסקייט פון אידישע
קינדער - וואס מען טרעפט נישט אויף קיין שום
מעמד; ווי די גמרא זאגט (שבת קמו): **"יִשְׂרָאֵל
שַׁעֲמָדוּ עַל הָרַי סִינֵי פֶסְקָה זֹהַמְתָּן"** - אידן
זענען צוריק געקומען צו דער דרגא פון אדם
הראשון קודם החטא! און ווען עס וואלט נישט
געווען שפעטער דער חטא העגל, וואלט משה
אראפגעברענגט די לוחות און עס וואלט שוין
געווארן דער 'תיקון השלם' בתכלית השלימות!

**אויב איז עס אן 'אמת' - איז עס א גאנצן צייט
נאכדעם וואס מען לערנט דורך די
אלע פסוקי התורה וואס לייגן אראפ די**

מורא'דיגקייט פון מתן תורה - קומט מען צו
א הבנה, אז מען רעדט נישט דא פון א 'פרט'
- נאר פון א 'כלל'! מען רעדט נישט דא פון
א גילוי וועלכע איז מצומצם צו בלויז איין
טאג אין יאר - נאר מען רעדט דא פון אן
'אמת'! **און אויב איז עס אן 'אמת' - האט עס
נישט נאר צו טון מיט א געוויסער 'זמן', נאר עס
איז נוגע שטענדיג!** פונקט ווי 'איינס מיט איינס,
איז צוויי' - איז א מושג וועלכער טוישט זיך
נישט לויטן וועטער אדער צייט, אזוי אויך,
דער פאקט אז דער אויבערשטער האט בוחר
געווען אינעם כלל ישראל און גיבט זיי זיין
תורה, איז דער תמידיות'דיגער פאקט וועלכער
געשעט יעדע מינוט און יעדע רגע, און איז
נישט תלוי אין קיין שום 'זמן' און 'מקום'!

ווי וואלטן מיר אויסגעזען טאמער וואלטן מיר איינמאל געהערט דעם 'אנכי'

אין אנדערע ווערטער: יעדער מענטש
פארשטייט, אז טאמער וואלט ער איינמאל אין
זיין לעבן געהערט 'אנכי ה' אלקיך' פונעם רבנו
של עולם אליינס - וואלט ער שוין קיינמאל
נישט געקענט צוריק ווערן דאס וואס ער
איז געווען פריער! דער 'אמת' און 'יראה' פון
זען און הערן דעם מציאות ה' פארנט פון אים
- וואלט אים געטוישט אויף אייביג! ער וואלט
שוין קיינמאל נישט געקענט 'פורק עול' זיין!
די 'בושה' פונעם גרויסן באשעפער וועלכער
שטייט פאר אים - וואלט אים אלעמאל
באגלייט און נישט צורור געלאזט! דאס הייסט,
א מענטש וועלכער האט אמאל זוכה געווען צו
א 'מעמד הר סיני' - איז אן 'עכטער איד' אדורך
און אדורך! ער איז דורכגעגליהט מיט אמונה
און יראת שמים!

'מתן תורה' געשעט יעדע מינוט און יעדע רגע

קומט אויס: מתן תורה איז נישט בלויז א
זאך וועלכע האט פאסירט איינמאל אין דער
היסטאריע, און איינמאל א יאר מאכט מען א
'זכר' דערצו, נאר דער ענין פון 'נתינת התורה'
איז א כסדר'דיגע זאך; ווי עס שטייט אין פסוק
(דברים ה, טו): **"קול גדול ולא יסף"**, און רש"י
זאגט: **"ולא פסק כי קולו חזק וקיים לעולם"**
- דער קול פון מתן תורה האט זיך נישט
געענדיגט דעמאלט, נאר דעמאלט האט זיך
עס בלויז אנגעהויבן, און דער קול איז געבליבן
אויף אייביג! און כאטש רש"י זאגט נאך א
פשט: **"לא הוסיף להראות באותו פומבי"** - עס
איז שוין קיינמאל נישט געווען קיין 'מעמד
מתן תורה' אויף דעם גרויסן פארנעם ווי
דעמאלט - איז אודאי ביידע אמת, ווייל אודאי
דער חיצוניות'דיגער גילוי מיט די 'קולות
וברקים' וואס יעדער האט דעמאלט געזען
און געהערט - איז שוין טאקע קיינמאל נישט
געווען נאכאמאל, אבער דער פנימיות'דיגער
גילוי פון 'נותן תורה לעמו ישראל' איז דא
כסדר! יעדע איינציגסטע רגע קומט פאר א
באהאלטענע 'מתן תורה'; ווי חז"ל זאגן (אבות
ה, ב): **"בת קול יוצאת מהר חורב"** - וואס ווער
עס איז זוכה הערט דאס בנפשו! און דערפאר
זאגט מען יעדן טאג: **"המלמד תורה לעמו
ישראל"**, 'ברוך אתה ה' נותן התורה', און רש"י
זאגט (דברים כו, טו): **"בכל יום יהיו בעיניך
חדשים כאילו בו ביום נצטית עליהם"**. ווייל
'מתן תורה' איז א תמידיות'דיגע זאך.

ווי נאר עס ווערט נגמר דער 'בהוציאך ממצרים' - ווערט באלד 'תעבדון את האלקים על ההר הזה'

מען וועט עס מסביר זיין מער בהרחבה: דער
רבנו של עולם האט געזאגט צו משה רבינו (שמות
ג, יב): **"הוֹצִיָאֲךָ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת
הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה"** - 'מתן תורה' איז תלוי
בלויז אין איין זאך: **"ציאת מצרים"**! ווי נאר איר
וועט פטור ווערן פון דער 'זוהמת מצרים' - וועט
איר באלד אנהייבן צו הערן דעם 'קול ה' בהדר'
פון מתן תורה! און דער 'קול' וועט זיך קיינמאל
נישט אויפהערן בפנימיות - כל זמן איר זענט
מזוכך פון 'זוהמת מצרים'! דאס הייסט, אז טאמער
א איד וועט אינמיטן דעם ווינטער ארבעטן מיט אלע
כוחות זיך צו מוכך זיין און ארויסגיין פון 'זוהמת
מצרים', ביז ער וועט אנקומען צו ווערן אינגאנצן
ריין פון 'טומאת מצרים' - וועט זיין נפש דערהערן
'מתן תורה'! יעדעס ווארט תורה וואס ער וועט
לערנען - וועט זיין א בחינה פון 'כנתינתה מסיני'!
און כל זמן ער וועט בלייבן אין דעם דערהויבענעם
מצב מיט דער קדושה - וועט ער כסדר הערן
בנפש דעם גילוי פון מתן תורה! ווייל 'מתן תורה'
איז אן 'אמת' און עס איז שטענדיג, נאר ווילאנג
דער נפש איז נאך אין מצרים - זענען זיינע אויגן
און אויערן פארשטאפט פון צו קענען הערן און
שפירן דעם 'אמת'. ער איז פונקט ווי א קליין
קינד וועלכער קען נאכנישט אויסרעכענען דעם
חשבון פון 'איינס מיט איינס איז צוויי' - וואס
דאס טוישט גארנישט פונעם מציאות, נאר דער
חסרון איז בלויז אין אים. **אבער ווי נאר דער מענטש
גייט אינגאנצן ארויס און ווערט ריין פון 'טומאת
מצרים' - ווערט ער אפן צום אמת, און פון זיך אליינס
דערהערט ער 'מתן תורה'.**

נישט קובע געווען קיין 'יום מתן תורה' - ווייל עס איז תלוי אין זיכוך הנפש

טאמער וואלט די תורה בפירוש קובע געווען
איין טאג לזכר 'יום מתן תורה', וואלט דאס
געקענט פירן צו פארשידענע טעותים: דער
'פשוט'ער איד' וואלט געמיינט, אז דער טאג
איז א 'זכר' צו 'מתן תורה' - וועלכע איז עפעס
אן אלטע היסטאריע און געשעט שוין נישט
נאכאמאל. דער 'חסיד' וואלט געמיינט, אז אין
דעם טאג חזר'ט זיך איבער דער אור פון מתן
תורה - אפילו אויב מען האט זיך נישט מזכך
געווען אין די ימי הספירה. און דער 'עובד' וואלט
געמיינט, אז בלויז צווישן פסח און שבועות קען
מען זיך מזכך זיין פון זוהמת מצרים און באקומען
שבועות דעם אור פון מתן תורה, אבער א גאנץ
יאר קען מען דאס נישט באווייזן. אבער אלע דריי
האבן א טעות, ווייל צו באקומען דעם אור פון
'מתן תורה' - איז נישט תלוי דוקא אין א געוויסע
צייט, נאר טאמער דער מענטש האט געמאכט די
ריכטיגע הכנה פון ארויסגיין פון 'זוהמת מצרים'
- וועט ער האבן מתן תורה סיי ווען, און טאמער
האט ער נישט געמאכט די הכנה צו ווערן ריין פון
זוהמת מצרים - וועט ער נישט האבן דעם אור אפילו
שבועות! און דערפאר האט די תורה נישט קובע
געווען בפירוש קיין יום טוב אלס 'יום מתן תורה',
נאר אויבנאויף איז דער יום טוב שבועות צוליב
דעם 'מנחה חדשה' וואס מען ברענגט דעמאלט.
(און בלויז דער וועלכער גייט אריין אינעם 'פנימיות' און
זוכט צו דערהערן עטוואס מער ווי פשוט פשט - איז זיך
מזכך אין די ימי הספירה ביז ער קומט אָן צו דערשפירן
דעם גילוי פון 'מתן תורה' וועלכע ווערט נתעורר אין
דעם טאג; ווי מען וועט מסביר זיין).

מאוד נתעלה בקבלת יום זה: שבועות איז די התחלה פון זיין א 'מתן תורה' איד

פנימיות כוונת התורה - לכל הפחות שבועות זאל מען צוקומען צו א מצב פון 'מתן תורה'

די אנשי כנסת הגדולה האבן קובע געווען צו זאגן ביים דאווענען **'זמן מתן תורתנו'**. דער פשט איז, אז דאס וואס 'שבועות' איז תלוי אין די ימי הספירה - איז בלויז אויף וויפיל עס איז נוגע כלפי 'אונזער שייכות' צום אור פון שבועות, אז כדי 'מיר' זאלן קענען מקבל זיין דעם אור פון 'מתן תורה' - מוזן מיר ארויסגיין פונעם 'זוהמת מצרים', אבער מצד דעם רבונן של עולם און מצד וואס עס טוט זיך אפ אין די עולמות העליונים אין דעם טאג - איז עס אודאי נישט תלוי אין אונזער הכנה, נאר דארט געשעט נאכאמאל דער התגלות'דיגער אופן פון מתן תורה! און די אנשי כנסת הגדולה האבן פארשטאנען דעם 'פנימיות כוונת התורה', אז די תורה האט באמת געוואלט, אז א איד זאל אין די פופציג טעג ארבעטן אויף זיינע מדות און צילן אנצוקומען צו א בחינה פון 'פסקה זוהמת' און 'אני אמרתי אלקים אתם', ביז ער וועט זוכה זיין מקבל צו זיין דעם אור פון 'מתן תורה' - וועלכע דערהערט זיך היינט אין אלע עולמות. און כאטש וואס דער אור פון 'מתן תורה' האט נישט נאר צו טון מיט שבועות דוקא, נאר מען קען זוכה זיין דערצו אויך א גאנץ יאר - אויב מאכט מען די ריכטיגע הכנה ארויסצוגיין פון 'זוהמת מצרים' - אבער דאך מוז מען אמאל מייחד זיין א זמן דערצו, און דאס איז דאך דער זמן מסוגל דערצו, זייענדיג אינעם זעלבן זמן ווען אידן זענען ארויס פון מצרים און זענען אנגעקומען צום בארג סיני און מקבל געווען די תורה - האט דער זמן אין זיך די ספעציעלע כוחות וועלכע העלפט צו, אז מען זאל קענען ארבעטן ארויסצוגיין פון 'זוהמת מצרים' און אנקומען צום מצב פון 'מתן תורה'.

דער אור איז דא - מיר דארפן נאר זיין גרייט עס מקבל צו זיין

אין אנדערע ווערטער: אויב א גאנץ יאר זאגט דער רבונן של עולם: **"מִי יָתָן וְהָיָה לְבָבְכֶם זֶה כָּל הַיָּמִים"** - איז אודאי, אז ווען עס קומט אָן דער טאג פון שבועות, וואס דעמאלט איז געווען דער התגלות בפומבי פון קבלת התורה - וואונטשט זיך נאכאמאל דער רבונן של עולם: **"הלואי זאלן אידן היינט האבן דעם קאכעדיגן הארץ צו מיר"**. אויב איז א גאנץ יאר פארהאן א באהאלטענע 'קבלת התורה' וועלכע ווערט דערהערט צו די וועלכע האבן א ריינעם נפש - איז דאך אודאי ביתר שאת, אז ווען עס קומט אָן דער זעלבער טאג פון 'יום מתן תורתנו' בימים ההם' - חזר'ט זיך אודאי איבער 'בזמן הזה' דער גרויסער 'התרוממות הנפש' וואס כלל ישראל האט געהאט דעמאלט בשעת מתן תורה: גאנץ כלל ישראל איז דעמאלט געווען 'נביאים' און זייערע נשמות זענען ארויסגעפליגן, און בכל שנה ושנה חזר'ט זיך איבער דער גרויסער אור - יעדער לויט וויפיל ער איז גרייט דערצו

שבועות אינדערפרי ביי צדיקים

דער הייליגער בארדיטשוב'ער זי"ע האט אמאל שבועות אינדערפרי פארן דאווענען זיך אנגערופן: **"רבונן של עולם, דו האסט זיך באוויזן צו כלל ישראל אינעם היינטיגן טאג, באווייז זיך אויך צו לוי יצחק!"**. אינמיטן פסקי דמורה ווען מען האט געהאלטן ביי 'ברוך ה' לעולם אמן ואמן', האט ער זיך צושריגן: **"איך זעה גאט! איך זעה גאט!"**. און ער האט אוועקגע'חלש'ט. אזוי האט אויסגעזען א שבועות'דיגע דאווענען ביים הייליגן בארדיטשוב'ער, און אזוי האט מען געזען ביי אלע צדיקים, אז שבועות איז געווען א מורא'דיגער ברען און דבקות. בפרט דער 'בוקר' פון שבועות - נאכן אויפזיין א גאנצע נאכט - איז א געוואלדיגער זמן; ווי דער פסוק זאגט (שמות יט, טז): **"וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֵיָת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֶלֶת וּבְרָקִים וּגּו' מֵאֵד וַיִּחַרְדּוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּמִּחָנֶה"**. און יעדער מענטש - לויט זיין הכנה פון די ימי הספירה - קען ער זוכה זיין נתעורר צו ווערן פונעם חג השבועות בכלל, און בפרט פונעם שבועות אינדערפרי, פונעם דאווענען, פונעם אקדמות און פונעם קריאת התורה.

דער גאנצער שבועות איז תלוי בלויז אין די ספירה

אין פנימיות התורה איז מבואר, אז 'ספירת העומר' איז די גרעסטע צייט אין יאר! די גאנצע 'הצלחה רוחנית' פון א גאנץ יאר, איז תלוי אין די ימי הספירה און חג השבועות! ווייל על פי פנימיות קוקט מען אָן די מצוה פון 'ספירה', אלס א חלק פונעם 'צייאה' פון מצרים, וואס דעמאלט רייניגט זיך דער איד פונעם רוחניות'דיגן 'מצרים'; ווי מען זעט א רמז, אז עס שטייט פופציג מאל דערמאנט אין דער תורה דער ענין פון 'צייאת מצרים' - אנטקעגן די פופציג טעג פון 'ספירת העומר'. ווייל אין די דאזיגע פופציג טעג ווערט נשלם דער רוחניות'דיגער 'צייאה' פון מצרים - וועלכע האט זיך שוין אנגעהויבן פון פסח, און מען ווערט ריין ביז צום יו"ט שבועות. און דערפאר איז נישטא קיין מצוה פון 'ספירה' ביי קיין שום אנדערע יום טוב - כאטש עס איז אלעמאל פארהאן א גרויסער ענין פון 'הכנה' צום יום טוב - ווייל יעדער יום טוב האט אן אייגענע השפעה וועלכע קומט אראפ אין דעם טאג - מצד עצמו. אבער שבועות - אָן קיין פופציג ימי ספירה - גיבט אונז נישט קיין שום אור מצד עצמו! דער גאנצער יחוס פון שבועות איז נאר, דאס וואס ער איז דער פופציגסטער טאג פון 'צייאת מצרים'! **דער גאנצער התעוררות פון 'תעבדון את האלקים על ההר הזה' וואס מען איז זוכה אום שבועות - איז בלויז א תוצאה פונעם שלימות און גמר פונעם 'בהוציאך את העם ממצרים'!** און אָן קיין 'ספירת העומר' וואס אידן זענען זיך מזכך פונעם 'זוהמת מצרים' - איז נישטא קיין שבועות!

אויב ביסטו נישט 'טהור' - האסטו נישט קיין שייכות צו 'זמן מתן תורתנו'

דער זוהר הק' - וועלכער רעדט וועגן שבועות עפ"י פנימיות'דיגן - דרוקט זיך אויס זייער שארף (ח"ג צ"ז): **"כָּל בֶּרֶךְ נֶשֶׁת דְּלֹא מִנֵּי חוּשְׁבָנָא דָא, אֵינוֹן שֶׁבַע שְׁבָתוֹת תְּמִימוֹת, לְמִזְכֵּי לְדִכְיוּתָא דָא. לֹא אֶקְרִי טְהוֹר, וְלֹא בְּכֻלָּא דְטְהוֹר הוּא. וְלֹא הוּא כְּדָאי לְמַהוּי לִיה חוּלְקָא בְּאוּרִייתָא"** - טאמער א מענטש האט נישט געציילט קיין ספירה און ער איז נישט ארויסגעגאנגען פון 'זוהמת מצרים' - האט ער נישט קיין שייכות מיט 'מתן תורה'! ער האט נישט וואס צו פראווען קיין 'זמן מתן תורתנו', ווייל ער האלט נישט ביים גמר פונעם 'בהוציאך את העם ממצרים'!

טאמער ביסטו 'טהור' - ביסטו זוכה צום גרעסטן אור מער ווי סיי ווען

מכלל לאו אתה שומע הן; ווי דער זוהר הק' זאגט דארט ווייטער: **"וּמֵאֵן דְּמִטֵּי טְהוֹר לְהָא יוֹמָא, וְחוּשְׁבָנָא לֹא אֶתְאֲבִיד מִנֵּיה, כִּד מִטֵּי לְהָא לִילֵיא, לְכַבֵּי לִיה לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא, וְלֹא תִחַבְרָא בָהּ, וְלִטְרָא דְכִי עֲלָא, דְּמִטֵּי עֲלִיה בְּהוּא לִילֵיא, וְאֶתְדִּכִּי וְכו' נִכְסֵת יִשְׂרָאֵל אֶתְעֲטָרָא עֲלֵיהּ, וְאֶתִּיא לְאֻדּוּגָא בִּיה בְּמִלְכָא, וְתִרְוִיחֵיהּ מִתְעֲטָרִי עַל רִישִׁיהּ, דְּאֵינוֹן דְּזָקָן לְהָכִי"** - דער וועלכער איז יא זוכה אנצוקומען 'ריין' צום שבועות, איז ער פון די שושבינן פון מתן תורה. אויך אין כתבי אר"י (פרע"ה שער חג השבועות פ"א), זעט מען אז דער טאג פון שבועות איז העכער פון אלע ימים טובים, עס קומט פֿאַר ממש די גרעסטע 'עליה' פון א גאנץ יאר! מען טרעפט קיינמאל נישט אז דער אר"י הק' זאל בפירוש רעדן פון אזא גרויסע עליה ביז 'אריך אנפין' - כלשוננו, דאס איז די העכסטע בחינה וואס מען טרעפט א גאנץ יאר! מען קען ממש נישט אריינלייגן אין ווערטער דעם התרוממות און דערהויבנקייט פון דעם טאג. ווייל אין די עולמות העליונים טוט זיך אפ אין דער טאג א 'מעין' פון 'מתן תורה'! און דער וועלכער איז זוכה אנצוקומען 'טהור' צו דעם טאג - איז זוכה דאס מיטצוהאלטן און מיטלעבן.

עצרת - דער אור פון שבועות זאל זיך האלטן בשלימות אויף א גאנץ יאר

די תורה רופט אָן דעם יום טוב שבועות, מיטן נאמען 'עצרת' - וועלכע איז א לשון פון 'איינהאלטן' און 'פארבלייבן'. ווייל דער תכלית פון דער 'דבר הגדול הזה' - וואס מען איז קונה אינעם יום טוב שבועות, איז צו פארבלייבן דערמיט! כאטש וואס ביי אלע ימים טובים דארף מען זען, אז דער התעוררות זאל זיין א 'דבר של קיימא', און מען זאל עס נישט פארליין נאך יום טוב - אבער ביים ענין פון 'מתן תורה' וועלכע איז א כסדר'דיגע זאך וואס הערט זיך נישט אויף, איז דער עיקר ציל דייקא, אז שבועות זאל בלויז זיין דער אנהייב! דער תכלית איז נישט, צו האבן א 'שיינעם שבועות', און דערנאך זאל בלויז פארבלייבן א 'רושם' אויף א גאנץ יאר, ניין! דער ציל איז, אז שבועות זאל ער דערהערן פונדאסניי דעם 'אנכי ה' אלוהיך', און דאס זאל

אויב א גאנץ יאר זאגט דער רבונן של עולם: **"מִי יָתָן וְהָיָה לְבָבְכֶם זֶה כָּל הַיָּמִים"** - איז אודאי, אז ווען עס קומט אָן דער טאג פון שבועות, וואס דעמאלט איז געווען דער התגלות בפומבי פון קבלת התורה - וואונטשט זיך נאכאמאל דער רבונן של עולם: **"הלואי זאלן אידן היינט האבן דעם קאכעדיגן הארץ צו מיר!"**

דער טאג פון שבועות איז העכער פון אלע ימים טובים, עס קומט פאר ממש די גרעסטע 'עליה' פון א גאנץ יאר! אין די עולמות העליונים טוט זיך אפ אין דער טאג א 'מעין' פון 'מתן תורה'! נישט בלויז דער באהאלטענער 'מתן תורה' - וועלכער טוט זיך אפ כסדר, נאר דארט אין די עולמות טוט זיך עס היינט אפ באתגליא ממש!

די תורה רופט
אָן דעם יום
טוב שבעות,
מיטן נאמען
'עצרת' – וועלכע
איז א לשון פון
'איינהאלטן' און
'פארבלייבן'.
ווייל דער ציל
איז, אז שבעות
זאל ער דערהערן
פונדאסניי דעם
'אנכי ה' אלוך',
און דאס זאל
פועל'ן ביי אים
א פאקטישער
טויש אינעם
גאנצן מהלך
החיים!

~

שבעות רעדט
דער רבנו של
עולם צו יעדן
איד בפרטיות
און ביחידות,
און זאגט אים:
'אנכי' – 'אנכי מי
שאנכי', איך! מיין
'עצם עצמיות
אלקות' ה'
אלקין – איך בין
'דיין' גאט! איך
האב מיט 'דיר'
א פרטיות'דיגן
שייכות! און אין
אזא צייט פון
'גילוי היחידה',
קענען עס די
פשוט'ע אידן
נאכמער שפירן
און נתפעל ווערן
דערפון – אין א
געוויסן זין – ווי
די גרויסע בעלי
מדרגה

פועל'ן ביי אים א פאקטישער טויש אינעם גאנצן
מהלך החיים! ער זאל ווערן אן אנדערער מענטש!
ער זאל כסדר הערן דעם 'בת קול מחורב'! ער זאל
א גאנץ יאר זיין אין א מצב פון 'כתינתה מסיני',
א 'מתן תורה' איד!

דער עיקר אור פון ספירה און שבעות איז א פנימיות'דיגער אור

אין דער וועלט ווייסט מען, אז 'חודש אלול'
און 'מים הנוראים' זענען טעג וואס מען טוט
תשובה, מען פאררעכט אלץ וואס פאדערט א
תיקון, מען איז קונה א שלימות און מען קען
נתהפך ווערן ווי א נייער מענטש. און אזוי לויפט

דער שפראך פון די ספרי מוסר, אז פון אלול
ביז יום כיפור שטעלט מען אוועק דעם מהלך
פון עבודת ה' אויף א גאנץ יאר. אבער די 'ימי
הספירה' און 'שבועות' ווערט נישט פאררעכנט
- אין דער וועלט - אלס א זמן פון 'תשובה' און
'תיקון המעשים'. און אפילו אין דער חסיד'ישער
וועלט וואס מען מאכט יא אן עסק בשעת'ן ציילן
ספירה, מען זאגט די ברכה מיט א התעוררות
און מען האט אינזין צו פאררעכטן יעדן טאג
איין געוויסע 'מדה' פון די זיבן 'ספירות' - איז
עס אבער נישט ממש א יסוד מונח, אז ספירה
איז אזא גרויסער זמן וועלכע שטעלט אוועק

ג.

כה תאמר לבית יעקב: אין א געוויסן זין קען א פשוט'ער איד מער שפירן דעם אור פון שבעות

במציאות איז ל"ג בעומר נאכמער יו"ט פאר פשוט'ע אידן ווי פאר מקובלים

למעשה זעט מען אבער בחוש, פונקט
פארקערט: ל"ג בעומר איז א טאג וואס אפילו
דער פשוט'סטער איד, וואס ער ווייסט נישט פון
קיין שום העכערע השגות - ווערט נמשך קיין
מירון זיך צו פרייען מיט רבי שמעון'ס שמחה!
דוקא דער טאג פון דעם גרעסטן 'בן עליה' -
האט שייכות מיטן גרעסטן פשוט'ן איד! און ווי
עס איז באקאנט דער לשון פון בית אהרן (ל"ג
בעומר ד"ה עוד אמר): "כשם שהקב"ה לכל, כך רבי
שמעון בן יוחאי לכל, ואפילו לפחותים". און
אסאך מאל זעט מען ביי די פשוט'ע אידן נאך
א גרעסערע תשוקה און אהבה צו רבי שמעון
- ווי ביי די בני עליה! עס קען שטיין ביי דער
מערה א איד וועלכער לערנט א גאנץ יאר זוהר
הק' און קבלה, און ער שפירט נישט עפעס א
מורא'דיגן אור, און נעבן אים שטייט א פשוט'ער
תמימות'דיגער איד, אָן קיין גרויסע השגות און ער
טאנצט און שפרינגט 'בר יוחאי' מיט א השתכחות
הנפש להפליא. והדבר אומר דרשוני, וואס איז
דער הסבר דערין?

דער מהות פון די פינף חלקי הנפש

כדי מסביר צו זיין דעם ענין - וועט מען
מקדים זיין בקיצור עטליכע הקדמות. עס איז
פארהאן פינף חלקים אינעם נפש: 'נפש', 'רוח',
'נשמה', 'חיה' און 'יחידה'. 'נפש ורוח' - זענען
די מדות און הרגשים פונעם מענטש. 'נשמה' -
איז דער שכל פונעם מענטש, וואס רופט זיך
'בינה', 'חיה' - איז דער 'חכמה' פונעם מענטש,
און 'יחידה' - איז דער 'כתר', וואס דארט איז
נישטא קיין שום שכל און קיין שום הסבר, נאר
בלויז א פשוט'ער רצון און תשוקה צום רבונו
של עולם. דארט איז דער פלאץ וואו דער איד
איז 'יחידה ליחיד', ער איז גרייט צו גיין אויף
קידוש השם מיטן גרעסטן מסירות נפש, און ער
קען ניטאמאל מסביר זיין 'פארוואס!' ער קען
נאר זאגן איין זאך: "אזוי איז עס! דאס וויל איך,
און פארטיג! איך האב נישט קיין שום נארמאלע
געפיל דערין, נאר עס איז עפעס א העכערער רצון
וועלכע טרייבט מיר דערצו!"

דער אדם גדול איז זוכה צו בחינת יחידה

נאך א הקדמה: דער אופן וויאזוי א מענטש
ארבעט זיך אויס איז, אז קודם ארבעט ער

די הצלחה אין עבודת ה' אויף א גאנץ יאר.
אבער אין פנימיות התורה שטייט בפירוש, אז
די הצלחה רוחנית פון א גאנץ יאר, דרייט זיך
ארום די 'ימי הספירה' און 'חג השבועות'. פון
דעם זעט מען, אז די עבודה פון ווערן ריין
פון 'זוהמת מצרים' און אנקומען צום שבעות
אלס א 'זמן מתן תורתנו' - האט טאקע מער
א שייכות מיט פנימיות'דיגע עובדי ה' וועלכע
זוכן עפעס א העכערע עבודה, וואס ביי זיי איז
דאס א יום טוב פון 'אני אמרתי אלקים אתם',
א טאג פון 'פסקה זוהמת' - וואס מען דארף
זיין א גרויסער מענטש פאר אזא הויכע מדרגה

אויס זיין 'חלק הנפש', ביז ווען זיין 'נפש'
ווערט נתגלה אין אים און עס ווערט איינס
מיט אים, און וויבאלד יעדע זאך ארבעט מיט
'אור וכלי', ווערט זיין 'נפש אלוך' - וועלכער
איז דער 'אור', נתלבש אינעם 'נפש החיוני' -
וועלכע איז די כלי. דערנאך ארבעט ער אויס
דעם 'חלק הרוח', און דעמאלט ווערט דער
'אור הרוח' נתלבש אין דער כלי פונעם 'אור
הנפש', דערנאך ארבעט ער אויס דעם 'חלק
הנשמה', און דעמאלט ווערט דער 'אור הנשמה'
נתלבש אין דער כלי פונעם 'אור הרוח', און אזוי
ווייטער, ביז ער באקומט דעם 'אור היחידה'
וועלכע ווערט נתלבש אין דער כלי פונעם 'אור
החיה' - וואס דעמאלט ווערט דער גאנצער
מענטש באלאסטן מיט א געוואלדיגן אור פון
דער 'יחידה'. אזא מענטש איז איין שטיק 'יחידה
ליחיד', די 'יחידה' נעמט אים אינגאנצן איבער!
ער דרייט זיך ארום מיט א פשוט'ע רצון און
תשוקה צום רבונו של עולם - וואס דער תשוקה
איז מלובש אין זיינע מדות און שכליים. און
טאמער אזא דערהויבענער איד וועט אמאל
פוגם זיין עפעס א פגם רח"ל - וועט עס פוגם
זיין אינעם 'יחידה', וויבאלד דער מענטש איז א
שטיק 'יחידה'. דאס הייסט, אז זיינע 'עליות' און
'ירידות' זענען אינעם 'יחידה'.

דער אדם פשוט איז קוים זוכה צו בחינת נפש

ווידעראום, דער פשוט'ער מענטש וועלכער
האט נישט געטון קיין סאך אין עבודת ה' -
האט נאך קיינמאל נישט מגלה געווען זיין 'חלק
היחידה', ווייל ער איז נאכנישט אנגעקומען ביז
אהיך, ער האלט נאך אינמיטן ארבעטן אויף
'נפש', און אלע זיינע 'עליות' און 'ירידות' זענען
נאר אינעם 'חלק הנפש', איין טאג האט ער
מער א 'הרגש האמונה', און איין טאג האט
ער ווייניגער דעם הרגש. קומט אויס, אז אזא
סארט מענטש קען ניטאמאל פוגם זיין אינעם
'יחידה'! ווייל ער קען נישט פוגם זיין אין עפעס
וואס ער האט נאכנישט! זיינע פגמים קומען
נישט אָן אזוי הויך ביז צו דער יחידה! דאס
הייסט, אז דער באהאלטענער 'יחידה ליחיד', די
אין סוף'דיגע תשוקה און אהבה נפלאה צום רבונו
של עולם - איז נאך ביי אים ריין אָן קיין שום פגם.
(אבער עס ווערט נישט נתגלה אין אים, נאר עס ווארט
אים ערגעץ העכער פון אים).

פארהאן זמנים ווען דער 'יחידה' ווערט נתגלה פארן אדם פשוט

כאטש וואס דער פשוטער מענטש האט נישט געווענליך קיין התגלות פון דער 'חלק היחידה שבנפש' - איז אבער פארהאן געוויסע זמנים און מצבים, וואס דעמאלט הערשט אן 'עת רצון' און עס שיינט א מורא'דיגן אור אין די עולמות, אז מען עפנט אויף דעם 'חלק היחידה' און עס ווערט נתגלה פאר יעדן איינעם - אפילו פארן פשוט'ן מענטש. און איינע פון די אופנים וויאזוי דער 'בחירת יחידה' ווערט נתגלה צו יעדן מענטש - איז דורך 'אמונת צדיקים'; ווי מען זעט ביי דער 'הילולא דרבי שמעון בן יוחאי', אז דורך די 'אמונה ברבי שמעון בן יוחאי' - ווערט נתגלה העכערע כוחות הנפש אפילו ביי אנשים פשוטים; ווי דער בית אהרן פירט דארט אויס: "מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו תקוה ברשב"י" - דורכן כוח פון 'אמונה' אין רבי שמעון בן יוחאי, איז ער זיך מקשר צו דעם אור פון רבי שמעון בן יוחאי, און ער באקומט א שייכות צו די הויכע אורות פון רבי שמעון בן יוחאי! דורכדעם לייכט ביי אים דער בחינה פון 'יחידה'!

ביים אדם פשוט שיינט דער 'יחידה' אָן קיין לבוש - דערפאר איז דער אור גרעסער

אין די ספעציעלע זמני רצון - ווען עס ווערט נתגלה ביי יעדן איד דער בחינה פון 'יחידה ליחוד' - קען דער פשוטער איד מער אריינלעבן דערין, ווי דער 'בן עליה' וועלכער האט זוכה געווען קונה צו זיין די בחינה פון 'יחידה שטענדיג'. און דאס איז צוליב צוויי טעמים. איינס, ביים אדם גדול איז דער 'יחידה' צוגעדעקט און 'מלוכב' מיט זיינע אנדערע 'חלקי הנפש' - וועלכע זענען נישט אזוי גרויס ווי דער 'חלק היחידה', און דערפאר שיינט עס נישט אזוי שטארק. ווידעראום, ביי דעם פשוט'ן מענטש, ווערט נישט דער 'אור היחידה' מלוכב אין זיינע אונטערשטע חלקי הנפש, ווייל ער האט דאך נישט נאך 'חלקי הנפש', ער האט דאך ניטאמאל קונה געווען דעם 'חלק הנפש', נו, וואו זאל דער 'יחידה' נתלכש ווערן?! און דערפאר שיינט דער 'יחידה' אָן קיין צודעק! דער פשוטער מענטש ווערט גאר שטארק באלאכטן מיט דעם 'אור היחידה' - נאכמער ווי דעם אדם גדול!

ביים אדם פשוט איז דער יחידה נישט נפגם - דערפאר איז דער אור ריינער און תמימות'דיגער

צווייטנס, דער אדם גדול האט שוין אמאל פוגם געווען אין דער 'יחידה' ער האט שוין געהאט אלע סארט זמנים פון 'עליות' און 'ירידות' מיט דער 'אור היחידה', און דערפאר איז עס ביי אים נישט אזא מחודש'דיגער אור, ער איז צוגעוואוינט דערצו און עס נעמט אים נישט אזוי איבער. ווידעראום, דער פשוטער מענטש, האט נאך קיינמאל נישט פוגם געווען אין זיין יחידה, ווייל ער האט דאך נישט קיין עכטע שייכות און קרבה צום 'חלק היחידה', דעריבער כאפט ער זיך אָן אין דער 'יחידה' - שפירנדיג דערין א ריינקייט! ער איז מרגיש, אז דאס איז אזא מין 'נקודת החיים', אין וועלכע ער האט קיינמאל נישט פוגם געווען! און דערפאר, ווי נאר מען עפנט אים אויף דעם 'אור היחידה' - ווערט ער מורא'דיג נתפעל דערפון!

דער אדם פשוט האט נישט קיין שום שכל אינעם אור הרשב"י

לדוגמא: ווען דער 'בן עליה' - וועלכער האט א גאנץ יאר א שייכות מיט רבי שמעון בן יוחאי'ס גילויים פון זוהר הק' - קומט קיין מירון ל"ג בעומר, און עס לייכט אים אויף א געוואלדיגער אור פון רבי שמעון בן יוחאי, וועט ער אנהייבן אפצולערנען, מגדיד זיין און אפטייטשן דעם אור - לויט זיינע השכלות און הרגשים וואס ער ווייסט פון די הקדמות פון קבלה. דאס הייסט, אז ער האט אריינגענומען דעם 'אור נפלא' אין זיינע חיצוניות'דיגע חלקי הנפש. ער איז נישט דבוק דירעקט צו רבי שמעון בן יוחאי, נאר צו א 'לבוש' פון רבי שמעון בן יוחאי. און כאטש וואס אודאי גלייבט ער מיט אמונה פשוטה, אז רבי שמעון בן יוחאי איז אסאך העכער פון אלץ וואס ער פארשטייט - אבער וויבאלד ער איז אזוי שטארק מקושר צו די ענינים וואס ער פארשטייט פון רבי שמעון בן יוחאי, וועט ער זיך נישט אנשטרענגען אוועקצולייגן אלעס, און זיין דבוק בלויז אין דער אמונה פשוטה אין רבי שמעון בן יוחאי. ווידעראום, ווען דער פשוטער מענטש וועט קומען קיין מירון, און מען וועט אים פרעגן: "פארוואס פרייעסטו זיך מיט רבי שמעון?" וועט ער זאגן: "וואס הייסט?! איך פריי זיך מיט רבי שמעון בן יוחאי!". און ווען מען וועט אים פרעגן: "וואס מיינט רבי שמעון בן יוחאי?" וואס האט דאס מיט דיר?!" וועט ער זאגן: "עס מיינט גארנישט מער ווי 'רבי שמעון בן יוחאי'... וואס הייסט? רבי שמעון בן יוחאי איז דאך רבי שמעון בן יוחאי!". דער איד איז דבוק דירעקט צו רבי שמעון בן יוחאי, און נישט צו א 'לבוש' פון רבי שמעון בן יוחאי. און דאס איז ריכטיג די נקודה פון 'יחידה', אז ער האט נישט קיין הסברים און שכליים, נאר עס איז א פשוט'ע אמונה און תשוקה צו א זאך וואס איז 'למעלה מטעם ודעת'.

צדיקים האבן ליב געהאט אנשים פשוטים ותמימים - וויבאלד זיי זענען מקושר צום 'נקודת הצדיק'

מען האט געזען ביי צדיקים, אז אסאך מאל האבן זיי מער מקרב געווען די פשוט'ע אידן ווי די תלמידי חכמים. איינע פון די טעמים דערין איז געווען מהאי טעמא, ווייל זיי האבן געפילט, אז די פשוט'ע אידן זענען מער מקושר צו זייער 'עצמיות' - ווי די גרויסע מענטשן. דער איש פשוט וועלכער גייט מיט אמונה פשוטה, איז מער מקושר מיטן 'נקודה' פונעם צדיק, ווי דער בעל מדרגה - וועלכער טייטשט אפ יעדע תנועה פונעם צדיק לויט זיינע הקדמות און השכלות, וועלכע זענען נאר א לבוש אויפן אור פונעם צדיק.

דער אדם פשוט קען שבועות שפירן א גרעסערן אור ווי דעם אדם גדול

נחזור לענינו: דער אור פון שבועות איז דער העכסטער אור וואס איז נאר פארהאן! עס איז 'אור היחידה' בתכלית השלימות! און דערפאר לייכט דאס אריין צו אלע אידישע נשמות וועלכע זענען געשטאנען ביים בארג סיני - מקטן ועד גדול. פונקט ווי ביי מתן תורה איז געווען א כח פון 'אמונת צדיקים' פון 'וגם כך יאמינו לעולם' - וואס דורכדעם האט זיך אויפגעעפנט א מורא'דיגער 'אמונה פשוטה' ביי יעדן איד, אז עס האט זיך ארויסגעשריגן מעמקי לבבו: "נעשה ונשמע". עס האט זיך

ארויסגעשפאלטן פונעם כלל ישראל די נקודה פון 'יחידה ליחוד' - אט אזוי, 'בימים ההם בזמן הזה', איז פארהאן א כח פון 'התקשרות לצדיקים', וואס די פשוט'ע אידן זענען זיך מקשר צו די וועלכע זענען זוכה אנצוקומען צום שבועות גענצליך 'טהור' פונעם 'זוהמת מצרים', און דורכדעם זענען די פשוט'ע אידן אויך זוכה, אז בשעת ווען עס קומט דער יום טוב שבועות ווערט אויפגעעפנט ביי זיי דער אור פון 'יחידה' - וועלכער איז גענצליך ריין פון 'זוהמת מצרים' - בתכלית השלימות, און זיי דערהערן דעם אור פון 'מתן תורה! שבועות רעדט דער רבנו של עולם צו יעדן איד בפרטיות און ביחידות, און זאגט אים: 'אנכי' - 'אנכי מי שאנכי', איך! מיין 'עצם עצמיות אלוקות'! ה' אלקיך - איך בין 'דיין' גאט! איך האב מיט 'דיר' א פרטיות'דיגן שייכות! און אין אזא צייט פון 'גילוי היחידה', קענען עס די פשוט'ע אידן נאכמער שפירן און נתפעל ווערן דערפון - אין א געוויסן זין - ווי די גרויסע בעלי מדרגה.

דער פראבלעם פונעם אדם פשוט - ער בלייבט מיט גארנישט

וועט א מענטש פרעגן: אויב איז דער פשוטער איד אויך זוכה צום ליכטיגן אור פון 'מתן תורה', נו, וואו שטעלט זיך ארויס די מעלה פונעם עובד ה' וועלכער האט געהארעוועט במשך די ימי הספירה אויף 'זיכור המדות' ארויסצוגיין פון 'זוהמת מצרים'?! דער תירוץ איז: דער עיקר חילוק שטעלט זיך ארויס נאך שבועות! ווייל דער פשוטער איד, וואס דער 'יחידה' האט נישט געהאט קיין 'כלי' ביי אים אין נפש - איינמאל עס ווערט נעלם דער גרויסער אור פון יחידה - בלייבט ער אָן דעם געוואלדיגן אור! ווידעראום, דער 'בן עליה' וועלכער האט זיך מזכך געווען און געווארן ריין פון 'זוהמת מצרים' - האט 'קונה' געווען דעם אור פון שבועות! עס איז ממש געווארן א 'קנין בנפש'! עס איז ממש געווארן מלוכב אין זיינע אונטערשטע 'חלקי הנפש', און ער וועט שוין א גאנץ יאר זיין אינעם מצב פון 'מתן תורה'! אפילו בשעת ווען דער מענטש וועט זיין אין 'קטנות המוחין' און עס וועט איבערבלייבן ביי אים בלויז דער 'חלק הנפש' - וועט דאס זיין אזא סארט נפש וועלכער האט שוין אמאל געהאט אין זיך אן אור פון יחידה - וואס דאס איז שוין אן אנדערער נפש! און אט דאס איז דער ציל און תכלית וואו דער רבנו של על עולם צילט און שטרעבט אנצוקומען, ער וויל האבן א פאלק וועלכע איז א 'ממלכת כהנים וגוי קדוש', אז מיר זאלן זיין אמת'ע בני עליה וועלכע מאכן פארן רבנו של עולם א 'דירה בתחתונים', וואס אלע אונזערע אונטערשטע חלקי הנפש - ווערן א 'כלי' און א 'דירה' אויפצונעמען דעם אור ה'.

דער אדם פשוט דארף זיך אויך גרייטן מיט עבודת הספירה לפי בחינתו

ביי די פשוט'ע אידן קען מען אפטייטשן די עבודה פון ספירה אויף מער א פשוט'ערן אופן, וואס לויט זייער דרגא וועט עס אויך אנגרייטן א 'כלי' פארן אור. פון זיי וועט מען אפשר נישט פארלאנגען זיך אויסצורייניגן פון 'זוהמת מצרים', אבער מען פארלאנגט כאטש זיך צו מאכן א שטיקל חשבון הנפש וואו מען האלט אויף דער וועלט, און זיך אוועקשטעלן מיט א שטיקל פלאן נתקרב צו ווערן צום רבנו של

נקודות:

טאמער א מענטש וועט אינעם לעצטן טאג פון די ספירה זיך צוזאמענעמען און זיך אליינס פרעגן די שאלה: "מה ה' אלקיך שואל מעמך" - וואס וויל דער רבנו של עולם פון מיר?!", און ער וועט זיך מסדר זיין און אוועקשטעלן א 'סדר העבודה' - איז ברור, אז ער וועט זיכער אנקומען דארטן וואו מען דארף אנקומען! עס וועט אים טאקע פעלן דער 'רגילות' פון די 'חמשים יום', אבער דער חלק פון 'עושי רצונו של מקום' - וועט ער האבן!

~

עס איז אבער נישט גענוג בלויז דער אור פונעם שבועות זעלבסט, נאר מיר אלע דארפן האבן א תשוקה אויך אויף נאך שבועות, אז דער שבועות זאל בלייבן ביי אונז 'עצרת' - אנגעהאלטן אויף א גאנץ יאר! אז מיר זאלן ארויסגיין אן אנדערער מענטש!

עולם; ווי חז"ל זאגן (ויק"ר כח, ג): **"אימתי הן תמימות בזמן שעושין רצונו של מקום"** - די ספירה טעג זענען געאייגנט צו טון 'רצונו של מקום'. דער ענין פון 'עושין רצונו של מקום' מיינט, אז מען שטעלט זיך כאטש אוועק אין אזא 'מצב החיים' פון ווערן אן ערליכער איד.

אפילו אינעם לעצטן טאג פון די ספירה - קען מען זיך אוועקשטעלן אויפן 'דרך הטוב'

אין אנדערע ווערטער: א פשוט'ער מענטש קען זיך נישט אויסארבעטן צו ווערן אן ערליכער איד - אין בלוז זיבן וואכן. נאר די ימי הספירה זענען 'ימי רגילות', וואס מען שטעלט זיך אוועק מיט א מהלך החיים פון 'עושין רצונו של מקום', און מען איז זיך מרגיל צו לעבן דערמיט. און דערפאר זאגט דער 'עבודת ישראל', אז אפילו אינעם לעצטן טאג פון ספירה קען מען נאך אלעס מתקן זיין. **ווייל טאמער א מענטש וועט אינעם לעצטן טאג פון די ספירה זיך צוזאמענעמען און זיך מיישב זיין, ער וועט זיך אליינס פרגען די שאלה: "מה ה' אלקיך שואל מעמך"** - וואס וויל דער רבנו של עולם פון מיי? און ער וועט זיך מסדר זיין און אוועקשטעלן א 'סדר העבודה' - איז ברור, אז דער מענטש וועט זיכער שטייגן און גיין ממדרגה למדרגה! ער וועט זיכער אנקומען דארטן וואו מען דארף אנקומען! עס וועט אים טאקע פעלן דער 'רגילות' פון די 'חמשים יום', אבער דער חלק פון 'עושין רצונו של מקום' - וועט ער האבן! ווייל ווען איינער שטעלט זיך אוועק ריכטיג - דויערט עס נישט מער ווי א רגע! און וויבאלד יעדע נקודה פון די 'ימי הספירה' האט די סגולה פון אלע חמשים יום - קען מען אפילו אין א קורצע צייט זיך אוועקשטעלן מיט א מהלך, וואס א גאנץ יאר וועט ער גיין מיט דעם מהלך.

די פשוט'ע ספירה פונעם אדם פשוט - מאכט אים א כלי פאר אור מ"ת

דורכדעם וואס דער פשוט'ער איד ציילט ספירה מיט דער כונה פון 'עושין רצונו של מקום' - מאכט ער א שטיקל הכנה צו מתן תורה לויט זיין מדרגה. און דאס וועט אים העלפן, אז ווען דער אור פון 'אנכי ה' אלוהיך' וועט אויפשיינען - זאל עס האבן 'כלים' וואו אריינצוגיין! דער אור זאל געפונען א 'בית קיבוץ' וואו עס זאל זיך קענען מתייבש זיין. און דעמאלט וועט עס זיין א 'בר קיימא', עס וועט אים מזכך זיין און עס וועט מהפך זיין דעם גאנצן מענטש.

שבועות איז ווייניג 'פעולות' און אסאך 'הארץ'

תכלית הדברים: יעדעס יאר פון ווען דער יום טוב קומט אריין ביז ווען עס גייט ארויס, דינערט אפ אין אלע וועלטן דער 'אנכי ה' אלקיך'! און יעדער איד קען איבערלעבן נאכאמאל דעם קאכעדיגן אהבה געפיל וואס מען האט דעמאלט געשפירט! ווייל מיר זענען אלע דארט געווען ביים הר סיני, און מיר אלע האבן א שייכות מיט דער גילוי וועלכע חזר'ט זיך איבער חג השבועות. און טאקע אויף דער נקודה האט מען זיך צוגעגרייט ניין-און-פערציג טעג און געווארט אז דער טאג זאל שוין אנקומען! עס איז טאקע נישטא קיין סאך עבודות אין דעם טאג און עס לויפט דורך זייער שנעל - ווייל מען דארף נישט קיין סאך זאכן אין דעם טאג! מען דארף איין זאך: דערהערן דעם 'אנכי ה' אלקיך'! מער דארף מען נישט! מען דארף נישט קיין 'ריבוי' פון עבודות, מען דארף בלויז דערהערן דעם איינעם 'אנכי ה' אלקיך' וועלכע דערהערט זיך אין דעם טאג מיט א 'קול רעש גדול'.

בענקען אז דער אור פון שבועות זאל בלייבן ביי אונז א גאנץ יאר

עס איז אבער נישט גענוג בלויז דער אור פונעם שבועות זעלבסט, נאר מיר אלע דארפן האבן א תשוקה אויך אויף נאך שבועות, אז דער שבועות זאל בלייבן ביי אונז 'עצרת' - אנגעהאלטן אויף א גאנץ יאר! אז מיר זאלן ארויסגיין פונעם שבועות אן אנדערער מענטש! אודאי איז פארהאן אסאך מדרגות וויפיל 'כלים' מען האט אנגעגרייט פאר דעם אור - געוואנדן אין די 'עבודת הספירה', אבער יעדער אויף זיין מדרגה קען זיך אריינברענגען אינעם 'עושין רצונו של מקום', און דורכדעם זוכה זיין צו 'כלים' לויט זיין מדרגה. און דאס איז זיין שלמות און תמימות.

בלייבט א 'בשר'... (תהלת ה' ידבר פי כאשר הצדיק מחפלה, אזי ויברך כל בשר שם קדשו, אפילו בשר יכול גם לברך את שם ה', אבל 'בשר' נשאר 'בשר'...).

רבותינו הק' היו עורכים את השולחן הטהור בליל חג השבועות, וכמו כן בנעילת החג. והרבה מדברי תורתם היו סובבים על מגילת רות "ויהי בימי שפוט השופטים", המסיים בשרש מלכות דוד הוא מלך המשיח. וקוטב דבריהם היה על כך שחג השבועות הוא זמן מתן תורתנו הק', אשר בו פסקה זוהמתן של כלל ישראל, היא זוהמא שנחפסה באדם הראשון בעת חטא עץ הדעת, ועל ידי מתן תורה יש תיקון לפגם זה. והוא ענין תיקון נשמת אדם הראשון, הכולל את א'דם ד'וד מ'שיח, אשר מלך המשיח יביא את העולם כולו אל התיקון השלם, כאשר ישלים את נשמת אד"ם כראוי. וכל זה מתעורר ביום מתן תורה, ולכן קוראים על שורש מלכות בית דוד ביום זה. והיו רבותינו הק' מאריכים בדברי דרוש ורמז ומעמיקים בסודם של דברים, כדרכם בקודש באמירת דברי תורה.

פעם התבטא הרה"ק מראזוואדוב זי"ע באמצע דברי התורה, כאשר הזכיר את חטא הדעת, ותמה איך יכול היה להיות דבר זה, שיבא אדם הראשון יציר כפיו של הקב"ה לידי חטא, ואמר: 'איך גלייב באמונה שלימה אז צוויי מלאכים האבן אים געשטופט' (אני מאמין באמונה שלימה ששני מלאכים דחפו אותו - שיאכל מעץ הדעת).

כ"ק רבינו הזקן זי"ע התלהב פעם באמצע דברי תורתו, ואמר: 'דעם היינטיגן טאג האבן אונז געהערט "אנכי ה' אלקיך" אָן קיין שום מסך המבדיל! (בוה היום שמענו "אנכי ה' אלקיך" בלי שום מסך המבדיל!)

סיפר הרה"ר ר' יוסף [יאשע] ליפשיץ ז"ל, כי לכ"ק רביה"ז נולדה נכדה בימים שלפני חג השבועות, וקריאת השם שלה היה בחג השבועות, והורה כ"ק רביה"ז לקרוא לה 'בינה', על שם מה שכתוב בזה"ק (ח"ב פה). 'אורייתא מבינה נפקת'.

חג השבועות אצל כ"ק רבינו זי"ע היה אחד מן הזמנים הנעלים המרוממים ביותר, וכאשר חקוקה בעצמותנו אין היה כ"ק רבינו אומר את ה'אקדמות' בהתלהבות נוראה והתעוררות גדולה, כאשר הוא מכריז בלבת אש של דבקות נעלית על שבחיו של מקום, ומתפרק בגעגועים על זמן התיקון השלם, והיה אומר כל שורה ושורה בנעימות ומתיקות נפלאה ומתוך כביה של רוממות. והיתה לו 'תנועה' מיוחדת בעת אומרו 'קביעין בכך תהוון בחני חבורתא', שזה היה מראה ומחווה בידי הק' על הציבור בבית הכנסת.

בעת עריכת השולחן של נעילת החג, היה כ"ק רבינו עוסק בעיקר בענייני אהבתו של השי"ת לעמו ישראל, ואהבתם של כלל ישראל להשי"ת, והיו ממש רואים עליו שהוא שרוי בדבקות מיוחדת, כל כולו חטיבה אחת של אהבת ה' ושמחה מרוממת. והרבה מדברי תורתו היו סובבים על ענין האהבה הזאת, כמו שהיה רגיל להזכיר את דברי הרה"ק המגיד מקאנצין זי"ע על המאמר 'אלמלא מוראה של מלכות', הדיינו אשר לולא מדת היראה המעוררת איהו ענין של ריחוק, 'איש את רעהו חיים בלעו' כבר היתה החיות יוצאת לגמרי מרוב אהבת ה' ודבקות בו ית'. והיה משורר 'אהבה רבה' בהשתוקקות גדולה, וממש ראו עליו בחוש את קירבת ה' המאירה בימי מתן תורתנו הק'.

כאשר התקבל הרה"ק הרבי ר' אליעזר מדווקוב זי"ע להיות רב בעיר דווקוב, היתה הרבנות הזאת נחשבת ביותר, כי היתה עיר גדולה וחשובה. אבל למעשה היו דרים בה כמה וכמה אנשי בליעל רעים וחטאים, והיו מהם כאלו אשר היו נחשבים לחשובי ו'פני' העיר. אבל הרה"ק לא הניח להם לעשות בעיר כחפצם, ובשל כך סבל מהם צרות רבות ורעות.

פעם אחת בחג השבועות, היה זה אחר תקופה קשה מאד בין הרה"ק וכמה מבני הקהילה. עד כדי כך שכאשר נכנס הרה"ק לביהמ"ד, סבבו אותו בניו הק' כחומה כדי לשמור עליו, כי יראו שמא יכוהו אותם הרשעים שנמצאו בביהמ"ד. אבל לפני קריאת התורה נגיש הרה"ק אל הבימה לומר את ה'אקדמות' כנהוג, וכאשר הגיע אל התיבות 'מטיילין' כי חונגה בהדי דשכינתא', ענה ואמר בקול גדול בלי מורא: 'אבער די רשעים וועלן שטיין פון דערווייטען, און זיי וועלן וואָנען ווי די כלבים' (אבל אלו הרשעים יעמדו מרחוק, וינבחו כמו הכלבים).

מספרים על הרה"ק רבי מנחם מענדיל בעל 'צמח צדיק' מוויזניץ זי"ע, אשר בשנה אחת בחג השבועות בבוקר לפני התפלה, ענה ואמר: 'רבונו של עולם, וואס האב איך פון מיין לעבן? מיין לעבן איז ממילא גארנישט... עולם הזה האב איך נישט, מען הערט נעבעך אזוי פיל אידישע צרות, וועלכע עולם הזה האב איך שוין? עולם הבא וועל איך דאך אויך נישט האבן, איך זאל תורה, וועט מען דאך שרייבן א ספר פון מיינע תורות, אין א אידענע וועט נעמען דעם ספר און דאס לייגן שבת אויפן טיש, אז די טיש זאל נישט זיין קיין 'בסיס לדבר האסור', וועט מען מיר זאגן אין הימל: פאר דינע דברים בטלים, מאכסטו דער טיש זאל נישט זיין קיין בסיס לדבר האסור? וועל איך קיין עולם הבא אויך נישט האבן... בעט איך דיר רבונו של עולם, כאטש איין גוטן דאווענען! (מה יש לי מחיי? תחיים שלי הם ממילא כלום... עולם הזה אין לי, שהרי שומעים כל כך הרבה צרות ישראל, איהו עולם הזה יש לי? עולם הבא הרי גם לא יהיה לי, שהרי אני אומר דברי תורה, ועוד יכתבו ספר מדברי תורה, ותבא בת ישראל כשרה ותקח את הספר בשבת להניחו על השולחן כדי שלא יהיה 'בסיס לדבר האסור', ואז יאמרו לי: 'עם הדברים בטלים שלך, אתה עושה שלא יהיה השולחן בסיס לדבר האסור'! יאמרו לי בשמים: עם הדברים בטלים שלך אתה גורם שהשולחן לא יהיה בסיס לדבר האסור? והרי שגם עולם הבא לא יהיה לי... מבקש אני ממך - רבונו של עולם, לכל הפחות תפלה טובה אחת!). ואחר אומרו את הדיבורים הללו נכנס אל התפלה, ואכן התפלל אז תפלה נלהבת ביותר, וכך גם כל החסידים הרגישו התרוממות והתעלות מיוחדת באותה תפלה. והיה זה נפלא כל כך אף בעיניו של ה'צמח' בעצמו, עד אשר היה מספר ומדבר מתפלה זו של חג השבועות במשך שנים ארוכות אח"כ, והיה יכול להתבטא ולומר 'זכעת כבר עברו עשר שנים מאותה תפלה של שבועות' וכדו'.

אחר אותה התפלה באו כמה חסידים בטענות אל רבם, ואמרו לו כי בשעת התפלה המרוממת חשבו לעצמם כי הם כבר גמרו עם 'העולם הזה' שלהם... ושוב לא יהיה להם שום שייכות עם העולם הזה... והנה אחר התפלה הם נכחים לדעת כי העולם הזה ממשיך לתפוס מקום נכבד בלבבם, ומה זאת. ענה ואמר להם: 'תהלת ה' ידבר פי, ווען דער צדיק דאוונט, איז ויברך כל בשר שם קדשו, אפילו א 'בשר' בשר קען אויך בענטשטן שם ה', אבער א 'בשר'